

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Pravni sustav EU-a i nacionalni pravni sustavi>**Nacionalni pravosudni sustavi**

Nacionalni pravosudni sustavi

Države članice imaju vrlo različite pravosudne sustave, čime se odražavaju razlike između nacionalnih pravosudnih tradicija.

Sudovi

U većini država članica postoje različite vrste sudova. Općenito postoje tri glavne vrste sudova:

redovni sudovi,

specijalizirani sudovi, i/ili

sudovi koji se bave ustavnim pitanjima.

Na redovnim sudovima obično se rješavaju građanski sporovi (tj. sporovi između građana i/ili poduzeća) i/ili kazneni sporovi. Osim toga, mnoge države članice osnovale su sudove za posebna područja, kao što su sporovi između javnih tijela i građana ili poduzeća (upravna pitanja itd.).

Uz to, neke države članice imaju i instituciju ili sud koji osigurava poštovanje ustava. Od većine tih sudova ili institucija može se tražiti da utvrde je li određeni zakon ili propis u skladu s ustavom. Na nekima od njih mogu se razmatrati i pojedinačni slučajevi, ali obično samo u krajnjoj nuždi.

Uz informacije koje su dostupne na posebnim stranicama za svaku zemlju (vidi zastave s desne strane), korisne informacije dostupne su i na sljedećim europskim *web*-mjestima (popis možda nije potpun):

[Europski pravosudni atlas](#) – sadrži alat za pretraživanje, pomoću kojeg se može utvrditi nadležni sud,

[Udruženje državnih vijeća i vrhovnih upravnih sudova \(ACA Europe\)](#) – „Obilazak Europe”, s posebnim naglaskom na sporove u ustavnim i upravnim pitanjima,

[Mreža predsjednika vrhovnih sudova](#) – informacije o vrhovnim sudovima država članica.

Traženje odgovarajućeg suda

Ako ste uključeni u sudski postupak ili to očekujete, trebat ćete pronaći sud koji ima ovlasti za rješavanje vašeg predmeta odnosno, drugim riječima, nadležan sud. Ako se obratite krivom sudu ili ako postoji spor povezan s nadležnošću, riskirate znatne zastoje u postupku ili čak odbacivanje predmeta zbog nedostatka nadležnosti.

Ako sudski predmet ima prekograničnu dimenziju i uključuje, primjerice, stranke koje žive u različitim državama članicama, prvo morate utvrditi u kojoj se državi članici treba održati postupak. Upute za taj proces možete pronaći u odjeljku „[Odlazak na sud](#)” na ovom portalu.

Druga pravosudna tijela i institucije

Osim sudova, pravosudni sustavi većine država članica obuhvaćaju i druga pravosudna tijela i institucije koje imaju javne ovlasti poput javnih tužitelja ili, u nekim slučajevima, državnih odvjetnika, javnih bilježnika ili ovršitelja. Za privatne odvjetnike, bilježnike i povezana zanimanja s važnim funkcijama u pravosudnom sustavu vidi stranicu o [pravim zanimanjima](#).

Ured javnog tužitelja ili državno tužiteljstvo, koje se u mnogim državama članicama smatra dijelom sudstva, ima ključnu ulogu u kaznenim postupcima.

Odgovornosti i status državnih tužitelja u raznim državama članicama znatno se razlikuju. Povezane informacije dostupne su odabirom odgovarajuće zastave u odjeljku o [redovnim sudovima](#), kao i na sljedećim *web*-mjestima:

web-mjesto [Savjetodavnog vijeća europskih tužitelja](#) u okviru Vijeća Europe sadrži profile zemalja za države članice EU-a i druge europske zemlje,

Europska pravosudna mreža u kaznenim stvarima

Posljednji put ažurirano: 06/10/2020

Stranicu održava Europska komisija. Informacije na ovoj stranici ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske komisije. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest koja se odnosi na propise za autorska prava za europske stranice.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravosudni sustavi država članica - Belgija

Ovaj odjeljak sadržava pregled organizacije sudova.

Organizacija sudbene vlasti – pravosudni sustav

Belgijski pravni sustav je sustav utemeljen na **tradiciji građanskog prava** i sastoji se od skupa kodificiranih pravila koja primjenjuju i tumače suci.

Organizacija sudova u Belgiji potpada **isključivo pod saveznu odgovornost**.

Načela

Prije predstavljanja sustava sudova u Belgiji, korisno je pogledati neka ustavna i opća načela **koja se odnose na organizaciju pravosuđa**.

Uz zakonodavnu i izvršnu vlast, Ustavom je uspostavljena sudbena vlast koju izvršavaju sudovi. Sudovi stoga predstavljaju **neovisnu vlast** uz ostale ustavne vlasti.

Sudbenu vlast izvršavaju sudovi u skladu s ustavnim i pravnim odredbama. Uloga je sudstva odlučivanje o predmetima. Stoga ono primjenjuje pravo: donosi odluke u građanskim sporovima, a kada osoba počini kazneno djelo primjenjuje kazneno pravo. Razlikuju se suci koji sude u predmetima na nižim i višim sudovima (*la magistrature assise/de zittende magistratuur*, „sitting judges”) od sudaca koji rade u Uredu državnog odvjetnika (*ministère public/openbaar ministerie*), koji u osnovi pokreću kazneni progon (*la magistrature debout/de staande magistratuur*, „standing judges”, poznati i kao *parquet/parket*, „the well of the court”).

Člancima 144. i 145. Ustava određeno je da su sporovi o građanskim pravima isključivo u nadležnosti sudova, a sporovi koji se odnose na politička prava isto tako u nadležnosti sudova, osim ako je zakonom predviđeno drukčije.

Sud ili drugo tijelo koje može donijeti presudu osniva se isključivo zakonom. Člankom 146. belgijskog Ustava određeno je da se ne mogu zasnovati nikakvi izvanredni sudovi ili komisije, bez obzira na njihov naziv.

Sudske su **rasprave javne**, osim ako bi se pristupom javnosti ugrozio moral ili mir. Ako je to slučaj, Sud to proglašava odlukom (članak 148. stavak 1. Ustava). Načelom javnih rasprava osigurana je transparentnost sudstva.

U sudskoj se odluci moraju navesti **obrazloženja na kojima se sudska odluka temelji**. Izriče se javno (članak 149. Ustava). Zahtjev iznošenja obrazloženja koji je uveden Ustavom i člankom 780. Zakonika o sudstvu (*Code Judiciaire/Gerechtiged Wetboek*) znači da sud mora odgovoriti na činjenične i pravne

argumente koji su izneseni u podnescima stranaka. Obrazloženja se moraju navesti u cijelosti i biti jasna, precizna i dostatna. Zahtjev iznošenja obrazloženja, isto kao i neovisnost pravosuđa, štiti stranku u sporu od mogućih proizvoljnih radnji, a ona može odlučiti s obzirom na obrazloženja želi li uložiti žalbu prizivnom sudu ili Kasacijskom sudu (*Cour de cassation/Hof van Cassatie*).

Člankom 151. stavkom 1. Ustava predviđena je **neovisnost sudaca** u izvršavanju sudačke dužnosti i neovisnost Ureda državnog odvjetnika u provođenju istraga i progona u pojedinačnim predmetima, osim prava nadležnog ministra da naloži progon i izda obvezujuće smjernice kaznenopravne politike, uključujući smjernice o politici istrage i progona.

Na temelju članka 151. stavka 4., suce **imenuje kralj** pod uvjetima i na način određen zakonom.

Suci se imenuju doživotno. Odlaze u mirovinu u zakonom određenoj godini starosti i primaju zakonom predviđenu mirovinu. Sudac može biti lišen svojega položaja ili suspendiran samo sudskom odlukom. Sudac može biti premješten isključivo imenovanjem na novu dužnost i isključivo uz njegovu suglasnost (članak 152. Ustava). Službenike Ureda državnog odvjetnika isto tako imenuje i razrješuje kralj (članak 153. Ustava).

Plaće članova sudstva određene su zakonom (članak 154. Ustava).

Suci ne mogu prihvatiti plaćeni položaj od vlade, osim ako obavljaju dužnost bez naknade, a položaj ne stvara neskladnost kako je utvrđeno zakonom (članak 155. Ustava).

Vrste sudova

U Belgiji postoji pet glavnih sudskih područja, a svako od njih u **nadležnosti je jednog žalbenog suda**: Bruxelles, Liège, Mons, Gent i Antwerpen.

Ta su područja podijeljena na sudske okruge (*arrondissements judiciaires*), od kojih svaki ima **prvostupanjski sud** (*tribunal de première instance*). U Belgiji postoji 12 sudskih okruga. U sudskom okrugu Bruxellesa postoje dva prvostupanjska suda, jedan na nizozemskom, a drugi na francuskom jeziku.

Osim toga, sudski okruzi imaju **devet nižih radnih sudova** (*tribunaux du travail*) i **devet trgovačkih sudova** (*tribunaux de commerce*).

Okruzi su podijeljeni na 187 sudskih kantona (*canton judiciaire*), od kojih svaki ima **mirovnog suca** (*justice de paix*).

Svaka od deset pokrajina, kao i upravni okrug glavnog grada Bruxellesa, ima **porotni sud** (*cour d'assises*). Porotni sud nije stalan sud. Saziva se svaki put kad je optužena osoba upućena na suđenje pred tim sudom.

Na temelju prirode i težine kaznenog djela, prirode spora i vrijednosti predmeta spora određuje se **pred kojim se sudom** vodi predmet

U nekim se slučajevima nadležni sud određuje na temelju prirode spora. Tako je mirovni sudac nadležan za sporove među susjedima, dok je prvostupanjski sud nadležan za razvode. U drugim slučajevima odgovarajući se sud određuje na temelju kategorije stranaka. Načelno se većina sporova među trgovcima upućuje na trgovački sud.

Nakon određivanja nadležnog suda potrebno je odrediti **mjesto** gdje će se predmet razmatrati.

U građanskim predmetima postupak se može voditi pred sudom boravišta tuženika ili pred sudom mjesta gdje je obveza preuzeta ili gdje bi se trebala izvršiti.

U kaznenim predmetima nadležan je sud mjesta gdje je počinjeno kazneno djelo, sud mjesta boravišta osumnjičenika ili sud mjesta gdje se osumnjičenika može pronaći. Ako je riječ o pravnoj osobi, nadležan je sud mjesta gdje je sjedište pravne osobe i sud u glavnom mjestu poslovanja.

Sudovi i njihova hijerarhija

Redovni sudovi organizirani su hijerarhijski. Struktura sudova je sljedeća:

4.	KASACIJSKI SUD		
3.	Prizivni sudovi	Radni sudovi	Prisjednički sudovi
2.	Prvostupanjski sudovi	Radni tribunal	Trgovački sudovi
1.	Juges de paix	Policijski sudovi	

Presude sudova na nižoj razini nazivaju se *jugements/vonnissen*. Presude prizivnih sudova, radnih sudova, prisjedničkih sudova i Kasacijskog suda nazivaju se *arrêts/arresten*.

Građanski sudovi većinom se bave privatnim sporovima između osoba, bilo privatnim bilo pravnim.

Svrha je **kaznenih sudova** kažnjavanje počinitelja kažnjivih djela zakonom propisanim kaznama (kaznom zatvora, rada za opće dobro, novčanom kaznom itd.).

Postoje slučajevi kada se jedna od stranaka u sporu ne slaže s presudom. Razni **pravni lijekovi** dostupni su strankama u sporu ili, u nekim slučajevima, trećim osobama radi dobivanja nove presude. Pravni lijekovi dijele se na dvije kategorije: redovne pravne lijekove i izvanredne pravne lijekove.

Postoje dvije vrste **redovnih pravnih lijekova**: **prigovor** (*opposition/oppositie*) i **žalba na utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primjenu zakona** (*appel/hoger beroep*).

Postupkom **prigovora** tuženiku se omogućuje prigovor na presudu. U tom se slučaju predmet može ponovno razmotriti pred sudom pred kojim se predmet vodio.

Osim ograničenog broja slučajeva kada to nije moguće, **žalba na utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primjenu zakona** pravo je koje mogu ostvariti sve dotične stranke u sporu. Osuđenik, stranka koja traži odštetu, tužitelj, tuženik ili Ured državnog odvjetništva imaju mogućnost da se njihov predmet riješi po drugi put. Žalba se uvijek razmatra na sudu na višoj razini u odnosu na sud koji je donio početnu presudu.

U sljedećoj se tablici prikazuje **pregled sudova koji razmatraju žalbe**, ovisno o tome koje je tijelo izreklo presudu na koju se podnosi žalba:

Presuda	Žalba	
Juge de paix	građanski predmeti	Prvostupanjski sud (građanski odjel)
	trgovački predmeti	Trgovački sudovi
Policijski sud	kazneni predmeti	Prvostupanjski sud (Kazneni sud)
	građanski predmeti	Prvostupanjski sud (Građanski sud)
Radni tribunal		Radni sud
Prvostupanjski sud		Prizivni sud
Trgovački sud		Prizivni sud

U fazi žalbe suci (prvostupanjskog suda ili prizivnog suda) razmatraju osnovanost predmeta po drugi i posljednji put i donose pravomoćnu odluku. Stranke međutim još uvijek imaju mogućnost uložiti **žalbu na pogrešnu primjenu zakona** (*pourvoi/cassatieberoep*) pred Kasacijskim sudom.

Pored redovnih pravnih lijekova postoje i „**izvanredni**“ pravni lijekovi od kojih je glavni **žalba na pogrešnu primjenu zakona pred Kasacijskim sudom**. Žalba pred Kasacijskim sudom ne predstavlja treći stupanj postupka ili treći stupanj suda. Kasacijski sud ne ispituje činjenično stanje dotičnog predmeta, već njegovu sukladnost sa zakonom.

Osim prethodno navedenih sudova, u Belgiji postoje još dvije vrste sudova. Oni imaju nadzornu ulogu: **Državno vijeće** (*Conseil d'Etat/Raad van State*) i **Ustavni sud** (*Cour Constitutionnelle/Constitutionele Hof*). Državno je vijeće viši upravni sud i provodi nadzor nad upravom. Razmatra zahtjeve građana koji smatraju da neko upravno tijelo nije postupilo u skladu sa zakonom. Uloga je Ustavnog suda osigurati da su zakoni, uredbe i pravilnici u skladu s Ustavom i nadgledati ispravnu podjelu ovlasti među javnim tijelima.

Pravne baze podataka

Na [portal portalu sudbene vlasti Belgije](#) omogućen je pristup, između ostalog, presudama, zakonodavstvu i Službenom listu (*Moniteur belge/Belgisch Staatsblad*).

Je li pristup bazama podataka besplatan?

Da, pristup je bazi podataka **besplatan**.

Druge poveznice

[Savezna javna služba za pravosuđe](#)

Posljednji put ažurirano: 03/08/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [bg](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravosudni sustavi država članica - Bugarska

Na ovoj stranici možete pronaći informacije o bugarskom pravosudnom sustavu.

Organizacija pravosuđa – pravosudni sustav

Pravosudni sustav u Bugarskoj temelji se na tri stupnja. Sudovi su državna tijela koja odlučuju u građanskim, kaznenim i upravnim predmetima.

U Bugarskoj djeluju sljedeći sudovi:

okružni sudovi – 113

regionalni sudovi – 28

upravni sudovi – 28

Specijalizirani kazneni sud – 1

žalbeni sudovi – 5

Žalbeni specijalizirani kazneni sud – 1

vojni sudovi – 5

Vojni žalbeni sud – 1

Vrhovni kasacijski sud – 1

Vrhovni upravni sud – 1

Upravljanje sudovima

Na organizaciju i rad bugarskih sudova primjenjuje se Zakon o pravosudnom sustavu kojim su propisani ustrojstvo i načela rada pravosudnih tijela i kojim je uređen njihov međusoban odnos te odnos s tijelima zakonodavne i izvršne vlasti.

U skladu sa Zakonom o pravosudnom sustavu, objavljenom u Službenom listu br. 64/2007, Vrhovno sudbeno vijeće najviše je upravno tijelo odgovorno za upravljanje pravosuđem i osiguravanje njegove neovisnosti. Ono određuje sastav i organizaciju pravosuđa te upravlja poslovima u pravosuđu ne miješajući se u neovisnost pravosudnih tijela.

Vrhovno sudbeno vijeće određuje broj sudskih okruga te sjedišta okružnih, regionalnih, upravnih i žalbenih sudova na temelju prijedloga ministra pravosuđa, a u slučaju vojnih sudova, u suradnji s ministrom obrane.

Mjesna nadležnost okružnih, regionalnih, upravnih, vojnih i žalbenih sudova ne podudara se nužno s podjelom države na upravne jedinice.

Vrste sudova – kratak opis

Okružni sudovi – Okružni sudovi glavni su sudovi za odlučivanje o predmetima u prvom stupnju. Na njihove odluke mogu se uložiti žalbe nadležnim regionalnim sudovima.

Regionalni sudovi – Regionalni sudovi djeluju kao sudovi prvog i drugog stupnja. Kao prvostupanjski sudovi oni odlučuju o točno određenoj skupini predmeta u kojima je vrijednost spora znatna ili su od velike društvene važnosti. Kada djeluju kao drugostupanjski (žalbeni) sudovi, regionalni sudovi razmatraju odluke okružnih sudova.

Upravni sudovi – Upravni sudovi nadležni su za sve postupke u kojima se traži izdavanje, izmjena, ukidanje ili poništenje upravnih akata; proglašavanje sporazuma koji je obuhvaćen Zakonom o upravnom postupku nevažećim; oštećenje za neopravdane radnje i propuste uprave; zaštita od nezakonite prisilne ovrhe; naknada za štetu prouzročenu nezakonitim postupcima, radnjama ili propustima upravnih tijela ili dužnosnika; naknada za štetu prouzročenu prisilnom ovrhom; ukidanje, poništenje ili odbacivanje presuda upravnih sudova; sudska odluka da upravni akt obuhvaćen Zakonom o upravnom postupku nije zasnovan na činjenicama.

Svatko može pokrenuti sudski postupak radi utvrđivanja postojanja ili nepostojanja upravnog prava ili pravnog odnosa, pod uvjetom da se radi o interesu osobe koja pokreće postupak te da nijedan drugi pravni lijek nije dostupan.

O predmetima odlučuje upravni sud u čijoj se mjesnoj nadležnosti nalazi sjedište tijela koje je izdalo sporni upravni akt. Ako je to sjedište u inozemstvu, predmeti se upućuju Upravnom sudu Grada Sofije.

Na upravne akte kojima se izravno primjenjuje bugarska nacionalna vanjska, obrambena ili sigurnosna politika ne može se uložiti žalba, osim ako zakonom nije drukčije propisano.

Ostali specijalizirani sudovi

Vojni sudovi, kao prvostupanjski sudovi, odlučuju o kaznenim predmetima povezanim s kaznenim djelima koja su pri obavljanju svojih dužnosti, ili s tim u vezi, navodno počinili generali, časnici, dočasnici i vojnici bugarske vojske, civilno osoblje Ministarstva obrane te službenici ostalih ministarstava i agencija unutar struktura koje su odgovorne ministru obrane, službenici Nacionalne sigurnosne agencije i Nacionalne obavještajne službe. Drugostupanjski sud za takve predmete je Vojni žalbeni sud. Zakonom o kaznenom postupku utvrđena je nadležnost vojnih sudova. Ti sudovi imaju isti status kao regionalni sudovi. Samo je jedan **Vojni žalbeni sud** koji odlučuje o žalbama i prigovorima protiv odluka koje donose bugarski vojni sudovi.

Žalbeni sudovi odlučuju o žalbama i prigovorima protiv prvostupanjskih odluka regionalnih sudova u njihovoj mjesnoj nadležnosti.

Specijalizirani kazneni sud sa sjedištem u Sofiji jednak je regionalnom sudu. Njegova je nadležnost propisana zakonom. Kaznena djela u nadležnosti

Specijaliziranog kaznenog suda – u osnovi su to kaznena djela koja su počinile organizirane kriminalne skupine ili kaznena djela počinjena za takve skupine – detaljno su navedena u članku 411.a Zakona o kaznenom postupku.

Žalbeni specijalizirani kazneni sud odlučuje o žalbama i prigovorima protiv odluka Specijaliziranog kaznenog suda.

Vrhovni kasacijski sud je vrhovna sudska instanca u kaznenim i građanskim predmetima. Njegova nadležnost obuhvaća cjelokupno državno područje Republike Bugarske. Ovaj sud obavlja konačnu sudsku kontrolu odgovarajuće i jedinstvene primjene zakona na svim sudovima. Sjedište mu je u Sofiji.

Vrhovni upravni sud obavlja konačnu sudsku kontrolu odgovarajuće i jedinstvene primjene zakona na upravnim sudovima.

Vrhovni upravni sud odlučuje o žalbama i prigovorima protiv akata Vijeća ministara, predsjednika Vlade, zamjenika predsjednika Vlade, ministara, čelnika ostalih institucija kojima je izravno nadređeno Vijeće ministara, akata Vrhovnog sudbenog vijeća, Bugarske narodne banke, upravitelja okruga te ostalih akata određenih statutom. Ovaj sud presuđuje u predmetima u kojima se osporava zakonitost pravnih instrumenata sekundarnog zakonodavstva. Kao kasacijska instanca razmatra sudske akte, presuđuje u upravnim predmetima i razmatra zahtjeve za donošenje pravomoćnih presuda u upravnim predmetima koje treba odbaciti.

Arbitražni sud pri Bugarskoj gospodarskoj i industrijskoj komori

Arbitražni sud rješava građanske sporove i sporove povezane s nedostacima u ugovorima ili s prilagođavanjem ugovora novim okolnostima, bez obzira na to imaju li jedna ili obje stranke sjedište ili domicil u Republici Bugarskoj.

Ustavni sud Republike Bugarske

Bugarski [Ustavni sud](#) djeluje kao jamac očuvanja demokratskih procesa u Bugarskoj, čije je ostvarenje glavni cilj Ustava. Ovaj sud nije dio pravosudnog sustava, već neovisno tijelo čije ovlasti proizlaze izravno iz Ustava i koje postupa prema posebnom zakonu. Odluke Ustavnog suda o, među ostalim, zaštiti ljudskih prava i pravnih interesa građana, diobi vlasti, nepovredivosti privatnog vlasništva, slobodnom poduzetništvu, neovisnosti medija, zabrani cenzure i ustavnosti Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina dočekane su sa znatnim javnim i međunarodnim odobravanjem.

Pravna baza podataka

Svaki sud u Bugarskoj ima svoje *web*-mjesto na kojem se nalaze informacije o njegovu ustrojstvu i radu te o prošlim i tekućim predmetima.

Na *web*-mjestu [Vrhovnog sudbenog vijeća](#) nalazi se detaljan popis sudova u Bugarskoj zajedno s njihovim adresama i *web*-mjestima (dostupno samo na bugarskom jeziku).

Web-mjesto glavnih sudova su:

[Okružni sud u Sofiji \(Sofiyski Rayonen Sad, SRS\)](#)

[Gradski sud u Sofiji \(Sofiyski Gradski Sad, SGS\)](#)

Regionalni sud u Sofiji (*Sofiyski Okrazhen Sad, SOS*)

[Specijalizirani kazneni sud \(Spetsializiran Nakazatelen Sad, SpNS\)](#)

Žalbeni sud u Sofiji (*Sofiyski Apelativen Sad, SAS*)

[Vojni žalbeni sud \(Voенno Apelativen Sad\)](#)

[Žalbeni specijalizirani kazneni sud \(Apelativen Spetsializiran Nakazatelen Sad, ASpNS\)](#)

[Vrhovni upravni sud \(Varhoven Administrativen Sad, VAS\)](#)

[Vrhovni kasacijski sud \(Varhoven Kasatsionen Sad, VKS\)](#)

[Ustavni sud \(Konstitutsionen Sad, KS\)](#)

Elektroničke baze podataka o zakonodavstvu:

Trgovačko pravo

[Apis](#)

[Ciela](#)

[Pravna enciklopedija \(Yuridicheska Entsiklopedia\)](#)

Besplatan pristup

[Lex](#)

[Službeni list \(Elektronen Darzhaven Vestnik\)](#)

Ostala korisna *web*-mjesto na kojima možete pronaći pravne informacije:

[Narodna skupština \(Narodno Sabranie\)](#)

[Vijeće ministara \(Ministerski Savet\)](#)

[Ministarstvo pravosuđa \(Ministerstvo na Pravosadieto\)](#)

[Vrhovno pravosudno vijeće \(Vissh Sadeben Savet\)](#)

Posljednji put ažurirano: 10/05/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [et](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravosudni sustavi država članica - Estonija

Ovaj odjeljak daje pregled sudskog sustava u Estoniji.

Organizacija pravosuđa – pravosudni sustavi

Estonski Ustav zahtijeva da pravdu provode isključivo sudovi koji su neovisni u svom djelovanju. Sudovi moraju provoditi pravdu u skladu s Ustavom i ostalim zakonima. U skladu s Ustavom, estonski sudski sustav ima isključivu nadležnost za provođenje pravde. Sud je u izvršavanju svojih obveza odvojen od izvršne i zakonodavne vlasti.

Estonski sudski sustav obuhvaća tri razine: provincijski i upravni sudovi su prvostupanjski sudovi. U Estoniji postoje četiri provincijska suda: Provincijski sud u Harjuu, Provincijski sud u Viruu, Provincijski sud u Tartuu i Provincijski sud u Pärnuu. U Estoniji postoje dva upravna suda: Upravni sud u Tallinnu i Upravni sud u Tartuu. Provincijski sudovi i upravni sudovi podijeljeni su na sudnice.

Okružni sudovi su drugostupanjski sudovi koji razmatraju žalbe podnesene protiv presuda prvostupanjskih sudova. Postoje dva okružna suda: Okružni sud u Tallinnu i Okružni sud u Tartuu.

Vrhovni sud najviši je sud koji razmatra žalbe u kasaciji podnesene protiv presuda drugostupanjskih sudova. U estonskom sudskom sustavu ne postoji zasebni ustavni sud. Dužnosti suda za ocjenu ustavnosti izvršava Vrhovni sud.

Upravljanje sudovima

Prvostupanjskim i drugostupanjskim sudovima upravlja Ministarstvo pravosuđa zajedno s Vijećem za upravljanje sudovima. Vijeće za upravljanje sudovima savjetodavni je odbor osnovan s ciljem upravljanja sudskim sustavom, čijim radom upravlja predsjednik Vrhovnog suda. Prvostupanjski i drugostupanjski

sudovi financiraju se iz državnog proračuna, iz proračuna Ministarstva pravosuđa. Vrhovni sud neovisno je odgovoran za vlastitu upravu i ima vlastiti proračun.

Vijeće za upravljanje sudovima sastoji se od:

predsjednika Vrhovnog suda (također i predsjednik Vijeća);
pet sudaca koje na tri godine imenuju sudaca koji zasjedaju zajedno („en banc“);
dva člana estonskog Parlamenta;
odvjetnika kojeg imenuje odbor Odvjetničke komore;
Glavnog javnog tužitelja ili javnog tužitelja kojeg on/ona imenuje;
državnog odvjetnika ili predstavnika kojeg on/ona imenuje;
ministra pravosuđa ili predstavnika kojeg on/on imenuje, koji sudjeluje na sjednicama Vijeća i ima pravo govora.
Ministar pravosuđa može sazivati sjednice, ali nema pravo glasa.

Vijeće daje odobrenje za:

određivanje teritorijalne nadležnosti sudova, ustroj sudova, točnu lokaciju sudova i sudnica, broja sudaca koji trajno obavljaju dužnost na sudovima i u sudnicama te broja sudaca porotnika,
imenovanje u službu i prijevremeno otpuštanje predsjednika sudova,
određivanje internih sudskih pravila,
određivanje broja kandidata za sudsku službu,
određivanje dodatne pristojbe za upravitelje sudnica,
određivanje postupaka za sastavljanje i dostava podataka iz informacijskog sustava sudskog registra,
određivanje načina plaćanja i iznosa pristojbe sudaca porotnika.

Vijeće mora:

dati preliminarno mišljenje o načelima koja se primjenjuju u sastavljanju i izmjenama godišnjih proračuna sudova,
dati mišljenje o kandidatima za slobodno mjesto suca Vrhovnog suda,
dati mišljenje o otpuštanju suca,
unaprijed vijećati o pregledu koji Parlamentu predstavlja predsjednik Vrhovnog suda u svezi s upravljanjem sudovima, provođenjem pravde i jedinstvenoj primjeni zakona,
raspravljati o drugim pitanjima na inicijativu predsjednika Vrhovnog suda ili ministra pravosuđa.

Hijerarhija sudova

Estonski sudski sustav sastoji se od **tri razine**:

provincijski i upravni prvostupanjski su sudovi.

okružni sudovi (žalbeni sudovi) drugostupanjski su sudovi.

Vrhovni sud vrhovni je žalbeni sud (kasacija).

Kao opći sudovi, provincijski sudovi sude u građanskim, kaznenim i prekršajnim predmetima. Kao prvostupanjski sudovi, upravni sudovi sude u onim upravnim predmetima koji su prema zakonu pod njihovom nadležnošću. Okružni sudovi su drugostupanjski sudovi koji u slučaju žalbe preispituju presude koje donose provincijski i upravni sudovi. Vrhovni sud najviši je sud koji razmatra žalbe u kasaciji podnesene protiv presuda okružnih sudova. Vrhovni sud također je sud koji ocjenjuje ustavnost.

Baze pravnih podataka

Opće informacije o estonskom pravnom sustavu mogu se naći na [web-mjestu](#) [Ministarstva pravosuđa](#).

Pregled sudskog sustava u Estoniji može se naći na [web-mjestu sudova](#).

Je li pristup toj bazi podataka besplatan?

Pristup informacijama o estonskom pravnom i sudskom sustavu je **besplatan**.

Posljednji put ažurirano: 03/08/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [en](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravosudni sustavi država članica - Irska

Ovaj dio pruža vam pregled sudskog sustava u Irskoj.

Organizacija sudstva - Irska

[Sudska služba](#), koja je neovisno pravno tijelo nastalo u studenome 1999. i koje je utemeljila Vlada Zakonom o sudskoj službi 1998., ima sljedeće zakonske odgovornosti:

upravljanje sudovima,
pružanje popratnih usluga sucima,
pružanje informacija javnosti o sudskom sustavu,
pribavljanje, upravljanje i održavanje zgrada suda, te
pribavljanje objekata za korisnike sudova.

Ustav Irske propisuje da na zakonom utemeljenim sudovima pravdu izvršavaju suci koje je imenovao Predsjednik prema savjetima Vlade; suci svih sudova prema Ustavu su potpuno neovisni u izvršavanju svojih pravosudnih funkcija. Sudac ne može biti smijenjen s položaja osim zbog dokazanog neprimjerenog ponašanja ili nesposobnosti i tada samo na temelju odluka oba doma Oireachtasa (Parlamenta).

Hijerarhija sudova

Ustav određuje strukturu sudskog sustava koji uključuje sud najvišeg stupnja, Vrhovni sud, te prvostupanjske sudove koji uključuju Visoki sud s potpunom nadležnošću u svim kaznenim i građanskim stvarima te sudove ograničene nadležnosti, regionalni sud te okružni sud koji su organizirani na regionalnoj osnovi.

U vezi s kaznenim postupcima, u članku 38. Stoji: „Nijednoj osobi neće se suditi za kazneno djelo osim u skladu sa zakonom“. O manjim kaznenim djelima sudi se na sudovima nadležnima za rješavanje sporova izvan redovnog postupka, dok se osobi optuženoj za teže kazneno djelo ne može suditi bez porote. Ustav također sadržava odredbe za osnivanje posebnih sudova kako bi se osiguralo učinkovito izvršenje pravde kada redovni sudovi to ne mogu učiniti.

Javnost smije ući u sve sudnice osim u one koje imaju „in camera” znak koji označava da slučaj nije otvoren općoj javnosti.

Sudovi na kojima se sudi u vezi s građanskim stvarima organizirani su prema sljedećoj strukturi:

Vrhovni sud	Visoki sud
(U Dublinu) Nadležnost za rješavanje žalbi	(U Dublinu) Puna nadležnost osnovnog suda nadležnost za rješavanje žalbi regionalnog suda i određenih drugih sudova
Regionalni sud	Okružni sud
(U svih 26 pokrajinskih središta) Nadležnost osnovnog suda do 38 092,14 EUR te nadležnost za rješavanje žalbi okružnog suda i određenih drugih sudova	(U svakom od 24 okruga) Nadležnost osnovnog suda do 6 348,69 EUR (Uključuje postupke sporova male vrijednosti za određene potrošačke sporove do 1,269.74 EUR)

Posljednji put ažurirano: 08/12/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [el](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravosudni sustavi država članica - Grčka

Ovaj odjeljak pruža pregled sudskog sustava u Grčkoj.

Organizacija pravosuđa – pravosudnih sustava

Sudbena vlast u Grčkoj je jedna od tri nositelja ustrojstva državne vlasti. U skladu s načelom **diobe vlasti** sudbena vlast je **neovisna** o zakonodavnoj i izvršnoj vlasti.

Vrste sudova – kratki opis

Sudovi u Grčkoj podijeljeni su u sljedeće glavne **kategorije**:

upravni sudovi (*Διοικητικά δικαστήρια*)

građanski sudovi (*Πολιτικά δικαστήρια*)

kazneni sudovi (*Ποινικά δικαστήρια*)

vojni sud (*στρατοδικείο*), pomorski sud (*ναυτοδικείο*) i sud za zračne snage (*αεροδικείο*)

Vrhovni posebni sud (*Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο*)

specijalizirani sud za sudske tužbe povezane s korupcijom

specijalizirani sud za odgovornost ministara

specijalizirani sud za sporove povezane s naknadom za pravosudne dužnosnike

Sudska uprava

Svakim sudom upravljaju pravosudni dužnosnici: predsjednik ili tročlano vijeće.

Hijerarhija suda

Građanski sudovi:

općinski državni sudovi (*ειρηνοδικεία*), prvostupanjski sudovi (*πρωτοδικεία*), prizivni sudovi (*εφετεία*), Vrhovni sud (*Αρειος Πάγος*)

Kazneni sudovi:

općinski kazneni sudovi (*πταιματοδικεία*), prekršajni sudovi (*πλημμελειοδικεία*), prizivni sudovi, Vrhovni sud

Upravni sudovi:

upravni prvostupanjski sudovi, upravni prizivni sudovi, Državno vijeće (*Συμβούλιο της Επικρατείας*)

Korisne poveznice

[Državno vijeće](#)

[Upravni sud u Ateni](#)

[Ured javnog tužiteljstva Okružnog suda](#)

[Grčko Ministarstvo pravosuđa, transparentnosti i ljudskih prava](#)

[Vrhovni sud](#)

Posljednji put ažurirano: 03/07/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [es](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravosudni sustavi država članica - Španjolska

Ovaj odjeljak sadržava opći pregled sudskog sustava u Španjolskoj.

Organizacija pravosuđa. Sudski sustav

Pravosuđe

U smislu suvremenih pravnih sustava španjolski sustav slijedi takozvani kontinentalni model.

Osnovne su značajke tog sustava:

odvajanje javnog i privatnog sektora u okviru pravnog sustava, koji je podijeljen na dijelove koji pokrivaju ustavne, kaznene, upravne, porezne, građanske, radne i postupovne predmete;

prednost zakona i pisanog prava u sustavu izvora kako su utvrđeni u Građanskom zakoniku, a to su zakoni, običajno pravo i opća pravna načela;

hijerarhijska organizacija sudova sa sustavom sudskih žalbi.

Vrste sudova – kratak opis

Španjolskim Ustavom iz 1978. utvrđeno je da je Španjolska socijalna i demokratska pravna država koja svojim pravnim sustavom brani najviše vrednote slobode, pravde, jednakosti i političkog pluralizma.

Ustav se temelji na nedjeljivom jedinstvu španjolskog naroda, zajedničkoj i nedjeljivoj domovini svih Španjolaca, a u njemu se priznaje i jamči pravo na autonomiju narodnosti i regija od koji se Španjolska sastoji te solidarnost među njima.

Glava VI. Ustava odnosi se na pravosuđe, a u članku 117. navodi se da je načelo jedinstva sudske vlasti temelj za organizaciju i djelovanje sudova.

Sva su ta načela temelj organizacije sudova u Španjolskoj te se odražavaju u postojanju jedinstvenog pravosuđa koje je sastavljeno od redovnih sudova.

Postoje mnogi sudovi među kojima se posao dijeli prema kriterijima za određivanje nadležnosti – predmetu, iznosu, osobi, funkciji ili regiji – s obzirom na to da jedinstvo sudske vlasti ne isključuje postojanje različitih sudova s različitim područjima nadležnosti.

Redovni sudovi jesu sudovi koji su u skladu s člankom 122. Ustava iz 1978. uređeni Organskim zakonom o pravosuđu.

Treba razlikovati tri temeljna aspekta:

teritorijalni aspekt;

odlučuje li sudac pojedinac ili vijeće sudaca;

nadležnost.

Teritorijalni aspekt

U skladu s obrazloženjem Organskog zakona 6/1985 od 1. srpnja 1985. o pravosuđu, država je za potrebe pravosuđa podijeljena **teritorijalno**, i to na općine, okruge (*partidos*), pokrajine i autonomne zajednice, za koje su nadležni mirovni suci (*Juzgados de Paz*), prvostupanjski istražni sudovi (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), upravni sudovi (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), radni sudovi (*Juzgado de lo Social*), sudovi odgovorni za dobrobit i nadzor zatvorenika (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) i sudovi za maloljetnike (*Juzgados de Menores*), pokrajinski sudovi (*Audiencias Provinciales*) te visoki sudovi autonomnih zajednica (*Tribunales Superiores de Justicia*). Nacionalni kazneni i upravni sud (*Audiencia Nacional*), Vrhovni sud (*Tribunal Supremo*), središnji istražni sudovi (*Juzgados Centrales de Instrucción*) i središnji upravni sudovi (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*) imaju sudsku nadležnost na cijelom državnom području.

Sudac pojedinac ili vijeće sudaca

Sudac pojedinac odlučuje na svim sudovima osim Vrhovnog suda, Nacionalnog kaznenog i upravnog suda, visokih sudova autonomnih zajednica i pokrajinskih sudova.

Vrhovni sud čine predsjednik, predsjednici odjela (*presidentes de sala*) i suci (*magistrados*) dodijeljeni svakom odjelu na temelju zakona. Postoji pet odjela: građanski, kazneni, upravni, radni i vojni.

Nacionalni kazneni i upravni sud (*Audiencia Nacional*) čine predsjednik, predsjednici odjela i suci dodijeljeni svakom odjelu (žalbeni, kazneni, upravni i radni) na temelju zakona.

Visoki sudovi autonomnih zajednica (*Tribunales Superiores de Justicia*) sastoje se od četiriju odjela (građanskog, kaznenog, upravnog i radnog). Čine ih predsjednik, koji je ujedno i predsjednik građanskog i kaznenog odjela, predsjednici odjela i suci dodijeljeni svakom odjelu na temelju zakona.

Pokrajinske sudove (*Audiencias Provinciales*) čine jedan predsjednik te dvoje ili više sudaca. Oni odlučuju u građanskim i kaznenim predmetima. Mogu postojati odjeli s istim sastavom.

Sudski ured

U Organskom zakonu o pravosuđu sudski ured (*Oficina Judicial*) definira se kao upravna organizacija koja djeluje kao podrška u pravosudnom radu sudaca i sudova.

Osmišljen je kako bi se unaprijedile učinkovitost, djelotvornost i transparentnost sudskih postupaka, poboljšalo rješavanje predmeta i potaknula suradnja i koordinacija između različitih uprava. Stoga je uspostava Ureda odgovor na obvezu osiguranja kvalitetne javne usluge koja je bliska ljudima, u skladu je s ustavnim vrednotama i prilagođen stvarnim potrebama građana.

Riječ je o novom organizacijskom modelu kojim se uvode suvremene tehnike upravljanja koje se temelje na kombinaciji različitih upravnih jedinica: jedinica za izravnu podršku sudskim postupcima koje, kao i stari sudovi (*juzgados*), pružaju podršku sucu u obavljanju njegovih sudačkih dužnosti te zajedničkih postupovnih službi na čijem su čelu tajnici (*Secretarios Judiciales*), koje izvršavaju i odlučuju o svim zadaćama koje nisu strogo sudske prirode poput zaprimanja dokumenata, slanja sudskih poziva, izvršavanja odluka, izvansudskih postupaka, zaprimanja zahtjeva za suđenje, obavješćivanja stranaka, ispravljanja postupovnih nedostataka itd.

Postoje tri vrste zajedničkih postupovnih službi:

Zajednička opća služba

Zajednička služba za upravljanje predmetima

Zajednička služba za izvršenje.

Novi organizacijski model pokrenut je u Burgosu i Murciji u studenome 2010. U veljači 2011. Sudski ured osnovan je u Cáceresu i Ciudad Realu, a u Leonu, Cuenci i Méridi u lipnju 2011. Isto će tako biti osnovan u Ceuti i Melilli 2013. Ovaj model postoji zajedno s bivšim modelom sudova (*juzgados* i *tribunals*) koji postoji drugdje u Španjolskoj.

Nadležnost

Osim teritorijalnog aspekta, predmeti ili pitanja o kojima sud može odlučivati različiti su i zato postoje **četiri sustava sudova**:

Građanski sudovi: odlučuju u sporovima koji nisu izričito dodijeljeni drugoj vrsti suda. Stoga ih se može opisati kao redovne sudove.

Kazneni sudovi: o kaznenim predmetima i postupcima mora se odlučivati u okviru kaznenopravnog sustava. Međutim, prema španjolskom pravu parnični postupak koji proizlazi iz kaznenog djela može se pokrenuti u isto vrijeme kao i kazneni postupak. U tom slučaju kazneni će sud odlučiti o odgovarajućoj naknadi štete koju treba platiti kako bi se nadoknadila šteta prouzročena kaznenim djelom ili prekršajem.

Upravni sudovi: ispituju zakonitost djelovanja javnih tijela i financijskih zahtjeva podnesenih protiv tih tijela.

Radni sudovi: odlučuju o zahtjevima u području radnog prava, uključujući pojedinačne sporove između zaposlenika i poslodavaca koji proizlaze iz ugovora o radu, te u vezi s kolektivnim pregovaranjem, kao i o zahtjevima u području socijalne sigurnosti ili zahtjevima podnesenim protiv države kada ona snosi odgovornost prema radnom zakonodavstvu.

Osim ta četiri sustava sudova, u Španjolskoj postoje i **vojni sudovi**.

Vojni sudovi predstavljaju iznimku od načela jedinstvenosti sudske vlasti.

Za dodatne informacije upućujemo na pregled informacija o redovnim sudovima u Španjolskoj.

U Španjolskoj ne postoji sustav izvanrednih sudova. Međutim, u kontekstu navedenih sustava sudova **uspostavljeni su posebni sudovi za posebne predmete, na primjer sudovi koji odlučuju u predmetima nasilja nad ženama, sudovi nadležni za dobrobit i nadzor zatvorenika te sudovi za maloljetnike. Ti su sudovi redovni sudovi, ali su specijalizirani za određeno područje. Za dodatne informacije upućujemo na pregled informacija o specijaliziranim sudovima u Španjolskoj.**

Hijerarhija sudova

U Španjolskoj je na snazi dvostupanjski sudski sustav zbog čega postoji hijerarhija sudova u pogledu sustava žalbi.

Potrebno je proučiti što španjolski pravni sustav određuje u pogledu nadležnosti svakog suda kako bi se utvrdile mogućnosti žalbe te sud kojima se ta žalba podnosi. **Za dodatne informacije upućujemo na pregled informacija o redovnim sudovima u Španjolskoj.**

Pravne baze podataka

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup bazi podataka besplatan je.

Kratak opis sadržaja

Baze podataka o zakonodavstvu. [Službeni list Španjolske](#).

Baze podataka o sudskoj praksi [Pravni dokumentacijski centar](#).

Srodne poveznice

[DRŽAVNO SUDBENO VIJEĆE](#)

Posljednji put ažurirano: 11/03/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [fr](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravosudni sustavi država članica - Francuska

Organizacija sudova - redovni sudovi i upravni sudovi

Struktura sudova

Redovni sudovi

1. Prvostupanjski

Građanski sudovi

Regionalni sud (*tribunal de grande instance*)

Okružni sud (*tribunal d'instance*)

Specijalizirani građanski sudovi (radni sud (*conseil de prud'hommes*), trgovački sud (*tribunal de commerce*) itd.)

Kazneni sudovi

Policijski sud (*tribunal de police*) koji se bavi manjim prijestupima (*contraventions*)

Kazneni sud (*tribunal correctionnel*) koji se bavi srednjim prijestupima (*délits*)

Porotni sud (*cour d'assises*) koji se bavi teškim kaznenim djelima (*crimes*)

2. Drugostupanjski: prizivni sudovi (*cours d'appel*)

3. Kasacijski sud (*Cour de cassation*)

Upravni sudovi

1. Prvostupanjski

Upravni sud (*tribunal administratif*)

Specijalizirani upravni sudovi: financijski sudovi, poput regionalnih ureda revizora (*chambre régionale des comptes*); socijalni sudovi (*juridictions d'aide sociale*); profesionalni disciplinski sudovi (*juridictions disciplinaires*)

2. Drugostupanjski

Prizivni upravni sudovi (*cours administratives d'appel*)

Specijalizirani prizivni upravni sudovi (*juridictions administratives d'appel spécialisées*), poput Revizorskog suda (*Cour des comptes*) ili Središnjeg socijalnog odbora (*Commission centrale d'aide sociale*)

3. Državno vijeće (*Conseil d'État*)

Više informacija dostupno je na [web-mjestu](#) [Državnog vijeća](#).

Pravne baze podataka

Pristup pravnim bazama podataka u Francuskoj dostupan je preko interneta kao javna usluga. [Légifrance](#) mjesto sadržava:

[presude Kasacijskog suda i prizivnih sudova](#) (baze podataka „CASS“, „INCA“ i „CAPP“)

[presude Državnog vijeća](#)

[presude prizivnih upravnih sudova](#)

[presude nekih prvostupanjskih upravnih sudova](#) (baza podataka „JADE“).

Je li pristup ovim bazama podataka besplatan?

Da, pristup ovim bazama podataka besplatan je.

Slične poveznice

[Pronalazak odgovarajućeg suda](#)

[Organizacija sudstva – Francuska](#)

Posljednji put ažurirano: 19/05/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravosudni sustavi država članica - Hrvatska

Pravosudni sustav u Republici Hrvatskoj

Ustav Republike Hrvatske propisuje da je vlast u Republici Hrvatskoj ustrojena na načelu trodiobe vlasti i to na zakonodavnu vlast koju obnaša Hrvatski sabor, izvršnu vlast koju obnaša Vlada Republike Hrvatske i sudbenu vlast čiji nositelji su sudovi u Republici Hrvatskoj, a koje vlasti međusobno surađuju i uzajamno se provjeravaju, zadržavajući pritom neovisnost u svome radu i odlučivanju od drugih grana vlasti. Kao nositelji sudbene vlasti sudovi sude na temelju Ustava, zakona, drugih propisa i međunarodnih ugovora koja je Republika Hrvatska potpisala i ratificirala. Sudačku dužnost obnašaju suci koje imenuje Državno sudbeno vijeće. U obnašanju sudačke dužnosti suci su neovisni i samostalni i imaju imunitet u skladu sa Zakonom. Sudačka dužnost je stalna i sudac osim sudačke dužnosti ne smije obavljati niti jednu drugu dužnost.

Pravosudni sustav (pravosuđe) Republike Hrvatske čine sudbena vlast (sudovi), samostalna i neovisna pravosudna tijela (državna odvjetništva), izvršna vlast (Ministarstvo pravosuđa), samostalna i neovisna tijela (Državno sudbeno vijeće i Državnoodvjetničko vijeće), samostalna i neovisna služba (odvjetništvo), samostalna i neovisna javna služba (javni bilježnici) i javna institucija (Pravosudna akademija).

Organizacija pravosudnog sustava u Republici Hrvatskoj

Zadaća Ministarstva pravosuđa je očuvanje temeljnih vrijednosti pravnog poretka, osiguravanje uvjeta kvalitetnog funkcioniranja i daljnja izgradnja pravosudnog sustava.

Ministarstvo pravosuđa obavlja:

upravne i druge poslove koji se odnose na:

područje građanskoga, kaznenog, prekršajnog i trgovačkog prava te upravnog sudovanja, ustrojstvo i rad te stručno osposobljavanje u tijelima koja izvršavaju kaznene i prekršajne sankcije, upravne i druge poslove u javnom bilježništvu i odvjetništvu, sudske i javnobilježničke pristojbe, međunarodnu pravnu pomoć i druge oblike pravne pomoći, izvršavanje kaznenih i prekršajnih sankcija, pomilovanja i uvjetne otpuste, upravne i stručne probacijske poslove pri odlučivanju o kaznenom progonu te izboru vrste i mjere kaznenopravnih sankcija, izvršavanje kaznenopravnih sankcija izrečenih punoljetnim počiniteljima kaznenih djela, a koja se izvršavaju na slobodi, poslove razvoja i koordinacije sustava podrške žrtvama i svjedocima te informatizaciju pravosuđa, **nadzor nad obavljanjem poslova uprave u tijelima sudbene vlasti, državnom odvjetništvu te u kaznenim tijelima,**

upravne i druge poslove koji se odnose na:

pravo vlasništva, imovinskopravne poslove u vezi s izvlaštenjem i drugim ograničenjima vlasništva, imovinskopravne poslove glede građevinskoga, poljoprivrednog i šumskog zemljišta, komasaciju, promet zemljišta i zgrada te dio agrarnih operacija koji nisu u djelokrugu drugog tijela državne uprave, imovinu stranih državljana, poslove naknade za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine koji nisu u djelokrugu drugog tijela državne uprave te poslove koji se odnose na sukcesiju imovine, prava i obveza bivše SFRJ, upravne i stručne poslove u vezi sa suradnjom Vlade Republike Hrvatske s međunarodnim kaznenim sudovima, poslove zastupanja Republike Hrvatske pred Međunarodnim sudom i drugim međunarodnim sudovima, ako posebnom odlukom Vlade Republike Hrvatske nije odlučeno drukčije, te poslove u svezi sa zaštitom ljudskih prava i prava nacionalnih manjina koji nisu u djelokrugu drugog tijela državne uprave, sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti Ministarstva, poslove koji se odnose na sudjelovanje Republike Hrvatske u radu tijela Europske unije u područjima iz njegove nadležnosti, i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Sudovi u Republici Hrvatskoj

Zakonom o sudovima uređuje se ustrojstvo, djelokrug i stvarna nadležnost sudova.

U Republici Hrvatskoj sudbenu vlast obavljaju sudovi kao posebna tijela državne vlasti. Obavljaju je samostalno i neovisno u okviru djelokruga i nadležnosti određene zakonom.

Sudovi donose odluke na osnovi Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora, koji su dio pravnog poretka Republike Hrvatske te zakona i drugih propisa donesenih sukladno Ustavu Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima i zakonima.

Sudovi odlučuju u sporovima o temeljnim pravima i obvezama čovjeka, o pravima i obvezama Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te o pravima i obvezama drugih pravnih osoba, izriču kazne i druge mjere počiniteljima kaznenih djela i prekršaja utvrđenih zakonom i drugim propisima, odlučuju o zakonitosti općih i pojedinačnih akata javnopravnih tijela, rješavaju sporove o osobnim odnosima građana, radne, trgovačke, imovinske i druge građanskopravne sporove te odlučuju u drugim pravnim stvarima kad je to zakonom određeno. Sudovi sude na temelju Ustava, međunarodnih ugovora, zakona i drugih važećih izvora prava.

Sudbenu vlast u Republici Hrvatskoj obavljaju **redovni i specijalizirani sudovi te Vrhovni sud Republike Hrvatske koji je ujedno i najviši sud u Republici Hrvatskoj.**

Redovni sudovi su sudovi koji rješavaju u stvarima u kojim nadležnost nije dana nekom specijaliziranom sudu. To su općinski i županijski sudovi.

Specijalizirani sudovi su sudovi koji rješavaju u stvarima u kojima im je nadležnost propisana zakonom. To su trgovački sudovi, upravni sudovi, prekršajni sudovi, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

Osim navedene podjele, sudovi se dijele na prvostupanjske i drugostupanjske.

Na prvostupanjskim sudovima pokreću se postupci o rješavanju nekog pravnog pitanja. To su općinski, upravni, prekršajni i trgovački sudovi.

Na drugostupanjskim sudovima donose se odluke povodom izjavljenih pravnih lijekova protiv odluka prvostupanjskih sudova i obavljaju se drugi poslovi propisani zakonom. To su županijski sudovi (u odnosu na općinske), Visoki trgovački sud Republike Hrvatske (u odnosu na trgovačke sudove), Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske (u odnosu na prekršajne sudove) i Visoki upravni sud Republike Hrvatske (u odnosu na upravne sudove).

Općinski i prekršajni sudovi ustanovljavaju se za područje jedne ili više općina, jednog ili više gradova ili dijela gradskog područja, dok se županijski, trgovački i upravni sudovi za područje jedne ili više županija.

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske i Vrhovni sud Republike Hrvatske ustanovljavaju se za područje Republike Hrvatske.

Vrhovni sud Republike Hrvatske

Vrhovni sud Republike Hrvatske ima sjedište u Zagrebu.

osigurava jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni, odlučuje o redovnim pravnim lijekovima kad je to propisano posebnim zakonom, odlučuje o izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka sudova u Republici Hrvatskoj, rješava o sukobu nadležnosti kad je to propisano posebnim zakonom, razmatra aktualna pitanja sudske prakse, analizira potrebe za stručnim usavršavanjem sudaca, sudskih savjetnika i sudačkih vježbenika te obavlja druge poslove određene zakonom.

Vrhovni sud Republike Hrvatske

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3

10 000 Zagreb

tel: +385 1 486 22 22, +385 1 481 00 36

fax: +385 1 481 00 35

e-mail: vsrh@vsrh.hr

<http://www.vsrh.hr/>

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske predstavlja Vrhovni sud Republike Hrvatske i sudbenu vlast te obavlja poslove sudske uprave i druge poslove određene zakonom i Poslovnikom o radu Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, uz prethodno mišljenje Opće sjednice Vrhovnog suda i nadležnog odbora Hrvatskog sabora, a na prijedlog Predsjednika Republike Hrvatske, bira Hrvatski sabor na četiri godine i po isteku tog vremena može biti ponovno biran na istu dužnost. Nitko ne može biti biran na ovu dužnost više od dva puta.

Za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske može biti izabrana osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete za suca tog suda. Ako je za predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske izabrana osoba koja do izbora nije obnašala sudačku dužnost u tom sudu, Državno sudbeno vijeće imenovat će ga i sucem tog suda.

Zakonom o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, broj 67/18) provedena je teritorijalna organizacija i daljnja racionalizacija mreže sudova te je tako uspostavljeno 15 županijskih sudova, 34 općinska suda, 9 trgovačkih sudova i 4 upravna suda.

[☞ Zakon o sudovima](#)

[☞ Zakon o područjima i sjedištima sudova](#)

Pravosudna tijela

Pravosudna tijela u Republici Hrvatskoj čine sudovi i državna odvjetništva.

Sudovi

Vrhovni sud Republike Hrvatske

Županijski sudovi(15)	Visoki trgovački sud(1)	Visoki upravni sud(1)	Visoki prekršajni sud(1)
Općinski sudovi(34)	Trgovački sudovi(9)	Upravni sudovi(4)	

Državno odvjetništvo

Državno odvjetništvo je samostalno i neovisno pravosudno tijelo ovlašteno i dužno postupati protiv počinitelja kaznenih djela i drugih kažnjivih djela, poduzimati pravne radnje radi zaštite imovine Republike Hrvatske te podnositi pravna sredstva za zaštitu Ustava Republike Hrvatske i zakona.

Državno odvjetništvo obavlja svoje ovlasti na osnovi Ustava Republike Hrvatske, međunarodnih ugovora koji su dio pravnog poretka Republike Hrvatske, pravne stečevine Europske unije, zakona i drugih izvora prava.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske ustanovljuje se za cijelo područje Republike Hrvatske, a u Republici Hrvatskoj ustrojavaju se i općinska državna odvjetništva za postupanje pred općinskim sudovima i javnopravnim tijelima te županijska državna odvjetništva za postupanje pred županijskim, trgovačkim i upravnim sudovima. Zakonom se mogu ustanoviti posebna državna odvjetništva za postupanje u određenim vrstama predmeta i pred zakonom određenim sudovima.

Općinska državna odvjetništva podređena su županijskim državnim odvjetništvima, a županijska državna odvjetništva i posebna državna odvjetništva podređena su Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Na čelu pojedinog državnog odvjetništva je državni odvjetnik koji je odgovoran za obavljanje poslova iz djelokruga državnog odvjetništva koje zastupa i kojim upravlja.

Na čelu Državnog odvjetništva Republike Hrvatske je Glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske. Za Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske može se imenovati osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete za imenovanje za zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske, a imenuje ga Hrvatski sabor, na prijedlog Vlade Republike Hrvatske, uz prethodno mišljenje Odbora za pravosuđe Hrvatskog sabora na vrijeme od četiri godine i po isteku tog vremena može ponovno biti imenovan na istu dužnost. Nitko ne može biti imenovan na ovu dužnost više od dva puta.

Zakonom o područjima i sjedištima državnih odvjetništava („Narodne novine“, broj 67/18) racionalizirana je mreža državnih odvjetništava te tako je ustrojeno 15 županijskih državnih odvjetništava i 25 općinska državna odvjetništva.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta	Županijska državna odvjetništva
	Općinska državna odvjetništva

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske

Gajeve 30a, 10 000 Zagreb

[☞ http://www.dorh.hr/](http://www.dorh.hr/)

Glavni državni odvjetnik

tel: +385 1 459 18 88

fax: +385 1 459 18 54

e-mail: [☞ tajnistvo.dorh@dorh.hr](mailto:tajnistvo.dorh@dorh.hr)

Kazneni odjel

tel: +385 1 459 18 00

fax: +385 1 459 18 05

e-mail: [☞ tajnistvo.kazneni@dorh.hr](mailto:tajnistvo.kazneni@dorh.hr)

Građansko upravni odjel

tel: +385 1 459 18 61

fax: +385 1 459 19 12

e-mail: [☞ tajnistvo.gradjanski@dorh.hr](mailto:tajnistvo.gradjanski@dorh.hr) [VJ1]

[☞ Županijska i općinska državna odvjetništva](#)

[☞ Zakon o državnom odvjetništvu](#)

[☞ Zakon o područjima i sjedištima državnih odvjetništava](#)

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (USKOK) je posebno državno odvjetništvo specijalizirano za progon korupcije i organiziranog kriminaliteta, sa sjedištem u Zagrebu, a nadležan je za područje cijele Republike Hrvatske. Nadležnost ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta je određena Zakonom o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta.

Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta

Gajeve 30a

10 000 Zagreb

tel: +385 4591 874

fax: + 385 1 4591 878

e-mail: [✉ tajnistvo@uskok.dorh.hr](mailto:tajnistvo@uskok.dorh.hr)

[✉ Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta](#)

Posljednji put ažurirano: 18/11/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Pravosudni sustavi država članica - Latvija

Ovaj odjeljak sadržava pregled pravosudnog sustava u Latviji.

Organizacija pravosuđa – pravosudni sustavi

Osim zakonodavne i izvršne vlasti, Latvija ima i neovisnu sudbenu vlast koja je uređena kao trodiobni sustav. Ustavom je sudbena vlast dodijeljena okružnim i općinskim sudovima, regionalnim sudovima, Vrhovnom sudu i Ustavnom sudu te, u slučaju rata ili izvanrednog stanja, vojnim sudovima.

Upravljanje sudovima

U skladu sa [✉ Zakonom o sudbenoj vlasti](#), glavno javno tijelo za upravljanje sudovima je **Ministarstvo pravosuđa**.

Ministarstvo pravosuđa:

može izdati interne propise o organizaciji rada okružnih i općinskih sudova, regionalnih sudova i zemljišnoknjižnih ureda;

može zatražiti od okružnih i općinskih sudova, regionalnih sudova i zemljišnoknjižnih ureda da mu dostave informacije potrebne za izvršavanje funkcija koje su mu dodijeljene zakonima i propisima;

odgovorno je za institucionalno upravljanje okružnim i općinskim sudovima, regionalnim sudovima i zemljišnoknjižnim uredima;

provodi inspekcije na okružnim i općinskim sudovima, regionalnim sudovima i zemljišnoknjižnim uredima.

Sudska uprava (Tiesu administrācija) organizira i osigurava provedbu upravnih poslova okružnih i općinskih sudova, regionalnih sudova i zemljišnoknjižnih ureda. Pod nadležnosti je ministra pravosuđa koji djeluje putem Ministarstva pravosuđa.

Vrhovni sud (Augstākā tiesa) nema upravnih veza s okružnim ili općinskim sudovima ili regionalnim sudovima. Predsjednik Vrhovnog suda organizira rad Vrhovnog suda. Vrhovni sud ima odvojeni odjel za upravne poslove, Upravu Vrhovnog suda (*Augstākās tiesas Administrācija*).

Sudsko je vijeće (Tieslietu padome) kolegij koji sudjeluje u oblikovanju politika i strategija sudbenog sustava te poboljšava organizaciju sudstva.

Tipovi sudova: kratak opis i hijerarhija

Redovni sudovi: prvostupanjski i žalbeni sudovi

Okružni i općinski sudovi (rajonu (pilsētu) tiesas) prvostupanjski su sudovi u građanskim, kaznenim i upravnim postupcima. Okružni ili općinski sud može imati strukturne jedinice, tj. sudove koji se nalaze na različitim mjestima u mjesnoj nadležnosti odgovarajućeg okruga ili grada. Okružni ili općinski sudovi mogu imati **zemljišnoknjižni ured**. Zemljišnoknjižni ured upravlja zemljišnim knjigama (u kojima su upisane nekretnine i povezana prava) te razmatra zahtjeve za izvršenje neosporenih ovrha, naloga za naplatu dugova i odobrenje izjava o žalbi.

Regionalni sudovi (apgabaltiesas) žalbeni su sudovi u građanskim, kaznenim i upravnim predmetima koje vodi vijeće od triju sudaca regionalnog suda.

Regionalni sud može imati strukturne jedinice, tj. sudove koji se nalaze na različitim mjestima u mjesnoj nadležnosti odgovarajućeg regionalnog suda.

Prema [✉ Zakonu o sudbenoj vlasti](#), **vojni sudovi** mogu djelovati u ratnom ili izvanrednom stanju. Prema [✉ Zakonu o vojnim sudovima](#) ministar pravosuđa izdaje nalog o počeku rada vojnih sudova. U tom slučaju, jedan ili više prvostupanjskih vojnih sudova i jedan žalbeni vojni sud počinju s radom.

Vrhovni sud

Vrhovni sud (Augstākā tiesa) sastoji se od senata razdijeljenog u tri odjela (*departamenti*) (građanski predmeti, kazneni predmeti i upravni predmeti) i dvije komore (*palātas*) (građanski predmeti i kazneni predmeti). Vrhovni sud žalbeni je sud za materijalna pitanja (*kasācijas instance*), osim ako je zakonom predviđeno drukčije. Vrhovni je sud imao dvije komore (građanski predmeti i kazneni predmeti) do 31. prosinca 2014., ali od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2016. sastoji se samo od komore za građanske predmete.

Plenum (plēnums) opća je skupština sudaca Vrhovnog suda. Vijeća o trenutačnim pitanjima tumačenja pravnih odredbi. Plenum izabire i članove disciplinskog suda (*Disciplinārtiesa*). Disciplinski sud sastoji se od šest sudaca iz različitih odjela Vrhovnog suda. Disciplinski sud saziva se kako bi pregledao zakonitost odluka sudačkog disciplinskog odbora (*Tiesnešu disciplinārkolēģija*). Može razmatrati trenutačna pitanja tumačenja pravnih odredbi kako bi se osiguralo da plenum Vrhovnog suda i plenum odgovarajuće komore jedinstveno primjenjuju zakon.

Ustavni sud (Satversmes tiesa) neovisno je pravno tijelo koje razmatra predmete koji se tiču ustavnosti zakona i ostalih pravnih akata u nadležnosti koja mu je određena Ustavom. Razmatra i ostale slučajeve koji su mu upućeni sukladno zakonu o Ustavnom sudu.

Pravne baze podataka

Latvija ima sljedeće pravne baze podataka:

Web-mjesto [✉ Ministarstva pravosuđa](#) koje sadržava podatke o sudskom sustavu, osobama koje djeluju u okviru tog sustava (javni bilježnici i ovršitelji) i poveznice na ostala **web**-mjesta povezana sa sudovima.

Latvijski nacionalni portal [✉ Latvija.lv](#)

Portal „Latvija.lv” omogućuje pristup internetskim resursima tijela središnje i lokalne vlasti. Podaci su razvrstani prema temama.

Odjeljak portala pod naslovom „e-usluge” (**E-pakalpojumi**) omogućuje pristup e-uslugama koje se općenito pružaju s pomoću središnje infrastrukture. Taj odjeljak sadržava virtualni radni prostor u kojem korisnici mogu zatražiti i primati e-usluge tijela središnje i lokalne vlasti, pratiti napredak u pružanju tih usluga i primati informacije o rezultatima.

Odjeljak za pronalaženje usluga („Katalog usluga” **Pakalpojumu katalogs**) centralizirana je pristupna točka uslugama tijela središnje i lokalne vlasti. Katalog usluga može se koristiti za dobivanje nužnih informacija o uslugama tijela središnje i lokalne vlasti, uvjetima za traženje i primanje tih usluga, troškovima tih usluga i njihovih opisa. Opisi internetskih usluga sadržavaju poveznice na odgovarajuće izvore (podaci, web-mjesto, izravna poveznica ili e-usluga). Korisnici mogu pristupiti podacima putem kataloga koji je podijeljen u odjeljke koji odgovaraju različitim životnim situacijama ili koristeći se funkcijama pretraživanja portala. Sadržaj centraliziranog kataloga održavaju državna tijela koja pružaju dotične usluge.

Latvijskim nacionalnim portalom, [✉ Latvija.lv](#), **želi se** Latvijcima i stranim građanima omogućiti pristup internetskim izvorima latvijskih nacionalnih tijela te da on služi kao središnja pristupna točka.

Pristup portalu je **besplatan**.

Poveznice

[✉ Portal nacionalnih sudova](#), [✉ Vrhovni sud](#), [✉ Ustavni sud](#), [✉ Sudska uprava](#), [✉ Ministarstvo pravosuđa](#)

Posljednji put ažurirano: 15/06/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravosudni sustavi država članica - Litva

Ovaj odjeljak sadržava pregled sudova u Litvi.

Organizacija pravosuđa. Pravosudni sustav

U Litvi postoji 22 **redovnih** sudova i 3 **specijaliziranih** (upravnih) sudova.

Uprava sudova

Skupština sudaca (lit. *Visuotinis teisėjų susirinkimas*) najviše je tijelo sudske vlasti, a uključuje sve suce u Litvi.

Litavsko **Vijeće sudova** (lit. *Teisėjų taryba*) izvršno je tijelo sudske vlasti, a čine ga 23 člana koji osiguravaju neovisnost sudova i sudaca.

Sud časti (lit. *Teisėjų garbės teismas*) institucija je sudske vlasti koja odlučuje u disciplinskim predmetima pokrenutima protiv sudaca te zahtjevima sudaca protiv klevete.

Nacionalna uprava sudova (lit. *Nacionalinės teismų administracija*) nastoji osigurati da pravosudne institucije postupaju učinkovito te pomaže u jamčenju neovisnosti sudova i sudaca te organizacijske autonomije sudova.

Posljednji put ažurirano: 18/11/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravosudni sustavi država članica - Luksemburg

U ovom ćete odjeljku naći pregled ustrojstva sudova u Luksemburgu.

Ustrojstvo pravosuđa – pravosudni sustav

Pravosudni sustav Velikog Vojvodstva Luksemburg podijeljen je na sudski i upravni dio. Osim tih dviju vrsta sudova postoji i Ustavni sud.

Redovni sudovi

Prema Ustavu sudovi su dužni obavljati sudbenu vlast te primjenjivati opće i lokalne odluke i propise ukoliko su u skladu sa zakonom.

1. Redovni sudovi

Vrhovni sud (*La Cour Supérieure de Justice*)

Na vrhu hijerarhije sudova u pravosudnom sustavu nalazi se Vrhovni sud koji čine **Kasacijski sud** i **Prizivni sud** te **Državno odvjetništvo**. Nalazi se u Luxembourg.

Okružni sudovi (*Tribunaux d'Arrondissement*)

Veliko Vojvodstvo Luksemburg podijeljeno je na **dva sudska okruga**, a svaki od njih ima po jedan okružni sud. Jedan je u Luxembourg, a drugi u Diekirchu.

Niži sudovi (*Justices de Paix*)

Postoje **tri niža suda**, od kojih je jedan u Luxembourg, jedan u Esch-sur-Alzette (sudski okrug Luxembourg) i jedan u Diekirchu (sudski okrug Diekirch).

2. Specijalizirani sudovi

Visoko vijeće za socijalno osiguranje (*Conseil supérieur des assurances sociales*)

Visoko vijeće čine predsjednik, dva procjenitelja koji se imenuju među sucima i dva predstavnika Nacionalnog zavoda za zdravstveno osiguranje (*Caisse Nationale de Santé – CNS*).

Arbitražno vijeće (*Le Conseil arbitral de la sécurité sociale*)

Arbitražno vijeće za socijalnu sigurnost čine predsjednik i dva predstavnika Nacionalnog zavoda za zdravstveno osiguranje (*Caisse Nationale de Santé – CNS*).

Upravni sudovi

Visoki upravni sud (*La Cour Administrative*)

Visoki upravni sud čini pet sudaca i sastoji se od samo jednog vijeća koje zasjeda u sastavu od tri suca.

Upravni sud (*Le Tribunal Administratif*)

Upravni sud čini deset sudaca i sastoji se od tri vijeća koja zasjedaju u sastavu od tri suca.

Sudske baze podataka

Podaci o Ministarstvu pravosuđa, pravnoj struci, zakonodavstvu, sudovima, zatvorima, službama za građane, obrascima i novostima, dostupni su na [web-mjestu](#) [Ministarstva pravosuđa](#).

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup bazi podataka je besplatan.

Ostale poveznice

 [Legilux](#)

 [Portal luksemburškog pravosuđa](#)

 [Upravni sudovi](#)

 [Ministarstvo pravosuđa](#)

 [Luksemburška vlada](#)

Posljednji put ažurirano: 04/02/2015

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravosudni sustavi država članica - Malta

Ovaj dio stranice sadržava pregled sudskog sustava u Malti.

Organizacija pravosuđa – pravosudni sustavi

U načelu, pravosudni sustav na Malti **dvojni je sustav** sastavljen od prvostupanjskog suda kojim predsjedava sudac ili sudac magistrat i od žalbenog suda. Žalbeni je sud u višem stupnju sastavljen od tri suca i razmatra žalbe prvostupanjskih sudova kojima predsjedava sudac. Žalbenim sudom u nižem stupnju predsjedava jedan sudac i razmatra žalbe prvostupanjskih sudova kojima predsjedava sudac magistrat. Postoji i niz tribunala koji se bave posebnim područjima prava i koji imaju različite stupnjeve nadležnosti. Gotovo sve žalbe protiv odluka koje su donijeli ti tribunali rješava žalbeni sud nižeg stupnja, dok druge rješava žalbeni sud višeg stupnja.

Glavni tajnik (sudova), kojeg imenuje predsjednik Vlade, odgovoran je za administraciju sudova. U radu mu pomažu tajnik (građanski sudovi i tribunali), tajnik (kazneni sudovi i tribunali), tajnik (sudovi i tribunali za otok Gozo) i direktor (službe podrške).

Glavni tajnik (sudova) odgovoran je za upravljanje i administraciju Odjela za sudove, uključujući sudsku evidenciju, arhive i druge službe te je ujedno i voditelj tog Odjela. Svi izvršni službenici koji rade i u Odjelu za sudove primaju upute za rad od glavnog tajnika i odgovaraju glavnom tajniku (sudova).

Vrste sudova - kratki opis

Kratki opis svakog suda možete pronaći u sljedećoj tablici.

Hijerarhija sudova

Žalbeni sud	Drugostupanjski sud Odlučivanje o žalbama	Žalbeni sud razmatra žalbe s građanskih sudova u okviru višem i nižem stupnju. (i) Taj sud odlučuje o žalbama protiv odluka Glavnog građanskog suda i Građanskog suda (obiteljski odjel). (ii) Taj sud odlučuje o žalbama protiv odluka Magistratskog suda, kada taj sud odlučuje u parničnim predmetima, odluka Sudišta za sporove male vrijednosti i odluka upravnih sudišta odlučuje i ovaj sud.	(i) Sastoji se od tri suca. (ii) Sastoji se od jednog suca.
Kazneni žalbeni sud	Drugostupanjski sud Odlučivanje o žalbama	U višem stupnju odlučuje o žalbama osoba koje je osudio Kazneni sud . U nižem stupnju odlučuje o žalbama u predmetima u kojima odluku donosi Magistratski sud kada sudi u predmetima iz kaznenopravne nadležnosti.	Sastoji se od tri suca. Sastoji se od jednog suca.
Kazneni sud	Prvostupanjski sud	Ovaj sud djeluje kao kazneni sud i sudi u kaznenim predmetima koji su izvan nadležnosti Magistratskog suda.	Predsjedava mu sudac koji sudi uz deveteročlanu porotu.
Građanski sud: Glavni građanski sud Građanski sud (Odjel za predmete iz dobrovoljne sudske nadležnosti) Obiteljski odjel građanskog suda	Prvostupanjski sud	Glavni građanski sud odlučuje o svim predmetima iz područja građanskog i/ili trgovačkog prava koji su izvan nadležnosti Magistratskog suda. U skladu sa svojom ustavno definiranom nadležnošću, taj sud odlučuje i o predmetima koji se odnose na kršenja ljudskih prava i temeljnih sloboda zaštićenih Ustavom i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Građanski sud (Odjel za predmete iz dobrovoljne sudske nadležnosti) sud je dobrovoljne sudske nadležnosti koji je odgovoran za odlučivanje o starateljstvu ili oduzimanju poslovne sposobnosti osobama s duševnim poremećajima , imenovanje staratelja tim osobama, pokretanje ostavinskih postupaka i potvrđivanje izvršitelja oporuka. Tamo se ujedno i čuvaju tajne oporuke. Ovaj sud odlučuje u svim predmetima koji se odnose na obiteljsko-pravnu problematiku, kao što su poništenje braka, rastava, razvod, uzdržavanje i skrbništvo nad djecom.	Predsjedava mu sudac. Predsjedava mu sudac. Predsjedava mu sudac.
Magistratski sud	Prvostupanjski sud	U području građanskog prava Magistratski sud odlučuje samo u nižem, prvom stupnju, što je općenito ograničeno na sporove čija vrijednost ne prelazi 15 000 EUR . U području kaznenog prava ovaj sud ima dvostruku nadležnost: kao kazneni sud za predmete iz njegove nadležnosti i kao istražni sud za kaznena djela iz nadležnosti Kaznenog suda. (i) Kazneni sud – nadležan je za odlučivanje o svim predmetima za koja je predviđena kazna zatvora u trajanju od najviše 6 mjeseci. (ii) Istražni sud provodi predistražne radnje u slučajevima težih kaznenih djela i dostavlja odgovarajuće zapisnike glavnom državnom odvjetniku–. Ako optuženik nema prigovora, glavni državni odvjetnik može vratiti Magistratskom sudu	Predsjedava mu sudac magistrat.

		predmete koji se odnose na kaznena djela za koja je predviđena kazna zatvora u trajanju do deset godina na odlučivanje i donošenje presude.	
Magistratski sud za otok Gozo	Prvostupanjski sud	U području građanskog prava, Magistratski sud za otok Gozo ima dvostruku nadležnost : u nižem stupnju nadležnost koja se može usporediti s Magistratskim sudom na Malti, a u višem stupnju ima istu nadležnost kao Glavni građanski sud, isključujući predmete kršenja Ustavom zaštićenih prava i sloboda, te kao Građanski sud (Odjel za predmete iz dobrovoljne sudske nadležnosti). U području kaznenog prava, Magistratski sud za otok Gozo ima istu nadležnost kao Magistratski sud kada sudi kao kazneni sud i kao istražni kazneni sud.	Predsjedava mu sudac magistrat.
Sud za mladež	Prvostupanjski sud	Sud za mladež odlučuje o optužnicama protiv maloljetnika i vodi druge postupke koji se odnose na maloljetnike u dobi do 16 godina te može odlučivati i o skrbi.	Predsjedaju mu sudac magistrat i dva člana.
Sudište za sporove male vrijednosti	Prvostupanjski sud	Sudište u skraćenom postupku odlučuje na temelju načela pravednosti i prava o novčanim potraživanjima do najviše 5 000 EUR .	Predsjedava mu arbitar.

Pravne baze podataka

Službeno [web-mjesto](#) Vlade [Ministarstvo pravosuđa, kulture i lokalne uprave](#) pruža niz usluga na internetu. *Web-mjesto* na malteškom i engleskom jeziku, uključuje informacije o Ministarstvu pravosuđa i unutarnjih poslova, kao i o sudovima, pravosudnom sustavu i nadležnostima, Uredu glavnog državnog odvjetnika, uslugama suda i pravnim uslugama.

U nastavku su poveznice narazne dostupne usluge suda i pravne usluge:

- [Ministarstvo pravosuđa, kulture i lokalne uprave](#)
- [Usluge suda](#)
- [Usluge suda - online presude](#)
- [Usluge suda - sudski postupci](#)
- [Usluge suda - raspored rasprava po dvoranama suda](#)
- [Usluge suda – statistički podaci](#)
- [Usluge suda - sudska prodaja u obliku dražbe](#)
- [Usluge suda - sudski obrasci \(na malteškom\)](#)
- [Sudski vještaci](#)
- [Pravne usluge \(Zakoni Malte\)](#)

Posljednji put ažurirano: 04/05/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravosudni sustavi država članica - Austrija

Ovaj odjeljak portala pruža pregled sudova u Austriji.

Pravosudni sustav

Pravosuđe je uz zakonodavstvo i izvršnu vlast treći stup vlasti u pravnoj državi. Saveznim ustavnim zakonom određeno je da **redovni sudovi djeluju na saveznoj razini**. Sve pravosudne instance odvojene su od izvršne vlasti. Područje pravosuđa u kojem djeluju neovisni pravosudni tribunali regulirano je posebnim propisima.

Austrijski pravosudni sustav obuhvaća – osim saveznog Ministarstva pravosuđa – redovne sudove, državna odvjetništva, zatvorske ustanove (zatvore u kojima se služi kazna i sudske pritvorske jedinice) te ustanove za rehabilitaciju osuđenih osoba, pri čemu velikim brojem tih ustanova upravljaju privatna poduzeća.

Redovni sudovi su državne institucije koje odlučuju u građanskopravnim predmetima i kaznenim stvarima u okviru formalnog postupka. Ustrojeni su u skladu sa zakonom, a na njima sude neovisni i nepristrani suci koje nije moguće smijeniti niti premjestiti na drugi položaj i koje obvezuje isključivo pravni poredak.

Državna odvjetništva posebna su tijela odvojena od sudova. Ona posebice zastupaju javne interese u provedbi kaznenog pravosuđa. Time je obuhvaćeno provođenje preliminarnih postupaka, podizanje optužnica i zastupanje optužbe u kaznenom postupku. Državna odvjetništva dio su redovnog sudskog sustava.

U **zatvorima** se služe zatvorske kazne te se provode druge mjere zadržavanja.

I **ustanove za rehabilitaciju osuđenih osoba** dio su pravosudnog sustava. U njima se zbrinjavaju uvjetno osuđene osobe i osobe na uvjetnom otpustu. Te su zadaće u velikoj mjeri preuzela privatna poduzeća, koja podliježu nadzoru saveznog Ministarstva pravosuđa.

Pravosudnom administracijom upravlja savezni ministar, odnosno savezna ministrica pravosuđa; **savezno Ministarstvo pravosuđa** jedno je od najviših saveznih administrativnih tijela. Savezni ministar, odnosno ministrica pravosuđa, član/članica je savezne vlade te je nadležan/nadležna za političko upravljanje resorom i njegovu koordinaciju, kao i za nadzor nad svim pripadajućim tijelima.

Osim redovnih sudova, u Austriji postoji i Ustavni sud (*Verfassungsgerichtshof*), kao i Visoki upravni sud (*Verwaltungsgerichtshof*) te Upravni sudovi (*Verwaltungsgerichte*) (od 1. siječnja 2014.). Na saveznoj razini uspostavljeni su Savezni upravni sud (*Bundesverwaltungsgericht*) i Savezni financijski sud (*Bundesfinanzgericht*). Oba suda imaju sjedište u Beču, ali zasjedaju i u drugim gradovima. Osim toga u svakoj saveznoj pokrajini postoji pokrajinski upravni sud (*Landesverwaltungsgericht*). Ti su sudovi u Austriji izdvojeni iz redovnog pravosudnog sustava.

Vrste redovnih sudova

Okružni sudovi (*Bezirksgerichte*)

Pokrajinski sudovi (*Landesgerichte*, nazivaju se i prvostupanjski sudovi)

Viši pokrajinski sudovi (*Oberlandesgerichte*, nazivaju se i drugostupanjski sudovi)

Vrhovni sud (*Oberster Gerichtshof*)

Pravosudne baze podataka

Portal [austrijskog pravosuđa](#) nudi opće informacije o austrijskom pravosudnom sustavu.

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup portalu [austrijskog pravosuđa](#) je besplatan.

Posljednji put ažurirano: 29/08/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravosudni sustavi država članica - Portugal

Ovaj dio pruža pregled sudskog sustava u Portugalu.

Sudovi – opća načela

Člancima 202. i dalje portugalskog Ustava utvrđuju se načela na kojima se temelji upravljanje pravosuđem i djelovanje sudova u Portugalu. Sudovi su suverena tijela te su nadležna za izvršenje pravde u ime naroda. Dužni su štiti zakonom zaštićena prava i interese građana, zabranjivati kršenje demokratske vladavine prava i rješavati javne ili privatne sporove.

Sudovi su neovisni i podložni su samo zakonu. Njihove su odluke pravno obvezujuće za sve javne i privatne subjekte i nadjačavaju odluke svih ostalih tijela vlasti.

Sudske rasprave održavaju se javno, osim kada radi zaštite osobnog dostojanstva ili javnog morala ili pak osiguranja vlastitog ispravnog djelovanja, odgovarajući sud odlučuje drukčije pisanim nalogom u kojem obrazlaže donošenje takve odluke.

Organizacija pravosuđa – sudski sustav

U skladu s člancima 209. i dalje Ustava, Portugal ima dvije odvojene skupine sudova – građanske sudove i upravne sudove. Predviđeni su i drugi sudovi – Ustavni sud (*Tribunal Constitucional*), Revizorski sud (*Tribunal de Contas*), arbitražni sudovi (*tribunais arbitrais*) i mirovni sudovi (*juílgados de paz*).

U građanskoj sferi redovni sudovi s građanskom i kaznenom nadležnošću opći su sudovi organizirani u tri stupnja. Od višeg prema nižem hijerarhijskom redoslijedu i teritorijalnom djelokrugu, to su: Vrhovni sud (*Supremo Tribunal de Justiça*, s nadležnošću nad cijelom državom), žalbeni sudovi (*tribunais da relação*, po jedan za svaki sudski okrug i dva za sudski okrug Porta) i okružni sudovi (prvostupanjski *tribunais de comarca*).

Prvostupanjski opći sudovi dijele se u tri kategorije, ovisno o prirodi predmeta i iznosu u pitanju: sudove opće nadležnosti, sudove specijalizirane nadležnosti (kazneni predmeti, obiteljska pitanja, maloljetnici, radno pravo, trgovina, pomorski sporovi i izvršenje kazni) ili specifične nadležnosti (građanski, kazneni ili kombinirani odjeli; građanska ili kaznena vijeća; građanska ili kaznena vijeća koja se bave lakšim predmetima).

Upravni sudovi uključuju prvostupanjske upravne i porezne sudove, središnje upravne sudove (sjeverni i južni) te Vrhovni upravni sud (*Supremo Tribunal Administrativo*, koji je nadležan za cijelu državu).

Sukobe povezane s nadležnošću rješava *Tribunal de Conflitos*, sukladno zakonu.

Vrste sudova – kratak opis

U portugalskom sudskom sustavu postoje sljedeće kategorije sudova:

Ustavni sud, čija je glavna zadaća procjena ustavnosti ili zakonitosti zakona i pravila te ustavnosti povezane s neuspjehom u donošenju zakona;

Revizorski sud, koje je najviše tijelo ovlašteno za temeljito ispitivanje zakonitosti javne potrošnje te za reviziju računa koji prema zakonu moraju biti dostavljeni sudu;

opći sudovi, koji imaju opću nadležnost za građanske i kaznene predmete te su nadležni i za sve predmete koji nisu dodijeljeni drugim sudovima. Uključuju Vrhovni sud pravde, drugostupanjske opće sudove (u pravilu, žalbene sudove) i prvostupanjske opće sudove (u pravilu, okružne sudove).

upravni i porezni sudovi, čija je uloga rješavanje sporova koji proizlaze iz upravnih i poreznih odnosa. Obuhvaćaju Vrhovni upravni sud, središnje upravne sudove, okružne upravne sudove i porezne sudove.

mirovni sudovi, koji imaju posebne karakteristike i ovlasti u građanskim sporovima u kojima vrijednost potraživanja ne prelazi 15 000 eura.

Tijekom ratnog stanja može se ustanoviti i vojni sud (*tribunais militares*).

Korisne poveznice

[Ustavni sud](#)

[Revizorski sud](#)

[Vrhovni sud pravde](#)

[Prizivni sud u Lisabonu](#)

[Prizivni sud u Portu](#)

[Prizivni sud u Coimbri](#)

[Prizivni sud u Guimarãesu](#)

[Vrhovni upravni sud](#)

[Središnji upravni sud, južni](#)

Posljednji put ažurirano: 13/09/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravosudni sustavi država članica - Rumunjska

U ovom dijelu Portala pruža se pregled sudova u Rumunjskoj.

Organizacija pravosuđa – Pravosudni sustav

Načela, ustrojstvo i organizacija rumunjskog pravosudnog sustava propisani su **rumunjskim Ustavom** i **Zakonom** br. 304/2004 o organizaciji pravosuđa.

Pravosudni sustav čine sljedeći sudovi:

Visoki kasacijski sud;

žalbeni sudovi;

sudovi posebne nadležnosti;

specijalizirani sudovi;
okružni sudovi i
vojni sudovi.

Hijerarhija sudova

📄 **Visoki kasacijski sud** djeluje kao **Vrhovni sud** u Rumunjskoj. Taj sud osigurava da se zakoni jedinstveno tumače i primjenjuju na drugim sudovima.

U nadležnosti **15 žalbenih sudova** su sudovi posebne nadležnosti i specijalizirani sudovi.

42 suda posebne nadležnosti organizirana su na regionalnoj razini te u Bukureštu, a smješteni su, u pravilu, u glavnom gradu svake regije.

4 specijalizirana suda djeluju kao posebni sudovi za predmete koji se odnose na maloljetnike i predmete iz područja obiteljskog prava (1) te za predmete iz područja trgovačkog prava (3).

Sudovi posebne nadležnosti imaju **176 okružnih sudova** u svojoj nadležnosti.

Vrste sudova – kratak opis

Nekoliko sudova izvršava svoje pravosudne zadaće pod nadležnošću svakog od 42 suda posebne nadležnosti.

Svih **176 redovnih sudova** organizirani su na regionalnoj razini te u četvrtima Bukurešta.

Na čelu je svakog suda predsjednik suda s upravljačkim ovlastima. Na čelu su specijaliziranih odjela sudova predsjednici odjela. Na svakom sudu glavni odbor odlučuje o općim pitanjima o upravljanju sudom.

Vojni sudovi organizirani su u 4 vojna suda, Teritorijalni vojni sud u Bukureštu te Žalbeni vojni sud u Bukureštu. Svaki vojni sud ima status vojne jedinice.

📄 **Visoko sudsko vijeće** jest tijelo koje, u skladu s Ustavom, osigurava neovisnost pravosuđa. Nadalje, ono osigurava poštovanje zakona te kriterija stručnosti i profesionalne etike u obnašanju sudačke i državno-odvjetničke dužnosti.

📄 **Ministarstvo pravosuđa** pridonosi odgovarajućem funkcioniranju pravosudnog sustava, kao javna služba osigurava da se pravda provodi u odgovarajućim uvjetima i brani pravni poredak te građanska prava i slobode.

Pravne baze podataka

Sljedeće pravne baze podataka dostupne su na internetu:

sudska praksa Visokog kasacijskog suda objavljuje se na 📄 [web-mjestu Visokog kasacijskog suda](#);

sažeci sudskih odluka objavljuju se na portalu Suda. Vidi, na primjer, sažetke sudskih odluka Žalbenog suda u Bukureštu;

📄 **Rumunjska pravna baza podataka**, koju vodi i održava **Zakonodavno vijeće Rumunjske**, sadržava sve instrumente rumunjskog prava (zakone, naloge Vlade, odluke Vlade, itd.).

Je li pristup bazi podataka besplatan?

Da, pristup bazi podataka besplatan je.

Relevantne poveznice

📄 [Organizacija pravosuđa - Rumunjska](#)

📄 [Pronalaženje nadležnog suda](#)

Posljednji put ažurirano: 10/02/2016

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravosudni sustavi država članica - Finska

Ovaj odjeljak sadržava pregled pravosudnog sustava Finske.

Pravosuđe – sustav sudova

Finski pravosudni sustav načelno obuhvaća:

neovisne sudove; opće sudove, upravne sudove i posebne sudove

tužiteljstvo

provedbena tijela (koja nadgledaju provedbu presuda)

zatvorski sustav (koji provodi zatvorske kazne)

javnu pravnu pomoć, odvjetnike i licencirane pravne savjetnike.

Izraz pravosudni sustav može se odnositi i samo na sudove.

Različite vrste sudova navedene su u **članku 98. finskog Ustava**. Opći sudovi obuhvaćaju Vrhovni sud, žalbene sudove i okružne sudove. Opći upravni sudovi obuhvaćaju Vrhovni upravni sud i lokalne upravne sudove.

📄 **Vrhovni sud** ima najviše pravne ovlasti u građanskim i kaznenim predmetima, dok 📄 **Vrhovni upravni sud** ima najviše ovlasti u upravnim predmetima. Dva Vrhovna suda nadziru i primjenu zakona unutar svojih nadležnosti. U Finskoj postoje i posebni sudovi koji su regulirani zasebnim statutima.

Odredbom Ustava u kojoj stoji da je suca moguće smijeniti samo sudskom odlukom jamči se neovisnost i autonomnost sudaca. Suce nije moguće premjestiti na drugi položaj bez njihova pristanka, osim ako se premještaj vrši u sklopu reorganizacije sudskog sustava.

U **odjeljku 21. Ustava** stoji da svatko ima pravo da pravno nadležan sud ili drugo tijelo s njegovim predmetom postupi primjereno i bez nepotrebne odgode.

Prema odjeljku 21. stavak 2. pravno je zajamčena javnost postupka i pravo na saslušanje, pravo na obrazloženu odluku te na žalbu protiv odluke, a tu su i druga jamstva povezana s pravednim pravosudnim postupkom i razumnim upravljanjem. U tom su odjeljku navedeni i preduvjeti kvalitete pravosudnih postupaka.

Sudska uprava

Mnoge dužnosti i odgovornosti povezane s provođenjem prava i razvojem sudskih aktivnosti prvenstveno su u nadležnosti Ministarstva pravosuđa.

Dodatne informacije

📄 **Web-mjesto finskih sudova** sadržava informacije o finskom pravosudnom sustavu. To je portal u sklopu kojeg se na jednom mjestu daju informacije o sudovima, tužiteljstvu, provedbenim tijelima i pravnoj pomoći.

Ono, primjerice, sadržava najnoviju sudsku praksu žalbenih i upravnih sudova.

Besplatna 📄 **baza podataka Finlex** sadržava sudsku praksu sudova, elektroničke finske statute te prijevode finskih zakona i propisa.

Posljednji put ažurirano: 09/02/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [en](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravosudni sustavi država članica - Engleska i Wales

Ovaj odjeljak sadržava kratki pregled sudova u Engleskoj i Walesu.

Organizacija pravosuđa – pravosudni sustavi

UK ima tri područja nadležnosti: Englesku i Wales, Škotsku i Sjevernu Irsku. Na ovoj stranici predstavljeni su sudovi u Engleskoj i Walesu.

Upravljanje sudovima

Upravljanje mnogim sudovima u Engleskoj i Walesu dužnost je Službe sudova i tribunala Njezinog veličanstva ([HMCTS](#)). HMCTS je agencija [Ministarstva pravosuđa](#), vladinog odjela koji je odgovoran za pravosudni sustav u Engleskoj i Walesu.

Vrste i hijerarhija sudova – kratki opis

Postupak u **kaznenim predmetima** u Engleskoj i Walesu vodi se na magistratskim sudovima (*magistrates' courts*), Krunskom sudu (*Crown Court*), sudskim odjelima Visokog suda (*divisional courts of the High Court*) i kaznenom odjelu Žalbenog suda (*criminal division of the Court of Appeal*).

Postupak u **građanskim predmetima** u Engleskoj i Walesu vodi se na okružnim sudovima (*county courts*), Visokom sudu (*High Court*) i civilnom odjelu Žalbenog suda (*civil division of the Court of Appeal*).

Novi Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine najviši je žalbeni sud u Ujedinjenoj Kraljevini za kaznene i građanske predmete, iako u škotskim kaznenim predmetima nije moguće uložiti žalbu Vrhovnom sudu.

Više pojedinosti o sudovima u Engleskoj i Walesu dostupno je na *web*-stranici koja sadržava opise redovnih sudova u Engleskoj i Walesu te na *web*-mjestu [Službe sudova i tribunala Njezinog veličanstva](#). Podatke o nekim tribunalima i specijaliziranim sudovima u Engleskoj i Walesu možete naći na stranici koja sadržava opise specijaliziranih sudova u Engleskoj i Walesu.

Ostale poveznice

[HMCTS](#), [Ministarstvo pravosuđa](#), [Služba sudova i tribunala Njezinog veličanstva](#)

Posljednji put ažurirano: 12/12/2016

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Pravosudni sustavi država članica - Sjeverna Irska

Ovaj odjeljak sadržava pregled sudova u Sjevernoj Irskoj.

Organizacija pravosuđa – pravosudni sustavi

Ujedinjena Kraljevina ima tri područja nadležnosti: Englesku i Wales, Škotsku i Sjevernu Irsku.

Vrste sudova - kratki opis

Vrhovni sud

Godine 2009. novi **Vrhovni sud Ujedinjene Kraljevine** preuzeo je nadležnost Odbora za pritužbe Gornjeg doma. Preuzeo je i funkcije prenesene nadležnosti Pravosudnog odbora Državnog vijeća (*Judicial Committee of the Privy Council*) (najviši žalbeni sud u nekoliko neovisnih zemalja Commonwealtha, prekomorskih područja UK-a i ovisnih područja britanske krune).

Vrhovni sud **najviši je žalbeni sud** za kaznene i građanske predmete u Ujedinjenoj Kraljevini, iako u škotskim kaznenim predmetima nije moguće uložiti žalbu Vrhovnom sudu. U takvim je predmetima žalba Vrhovnom sudu obično dopuštena samo ako sadržavaju pravne elemente od javnog značaja.

Žalbeni sud

Na Žalbenom sudu razmatraju se žalbe Krunskog suda u kaznenim postupcima i žalbe Visokog suda u građanskim postupcima.

Visoki sud

Visoki sud rješava građanske predmete, razmatra žalbe u kaznenim predmetima te ima ovlasti revidirati postupke pojedinaca ili organizacija kako bi osigurao da djeluju u skladu sa zakonom i pravedno. Visoki sud u pravilu rješava predmete ako je vrijednost zahtjeva viša od 30 000 GBP. U nekim okolnostima, predmet čija vrijednost prelazi 30 000 GBP može se prenijeti s Visokog suda na regionalni sud, isto tako predmet čija je vrijednost ispod 30 000 GBP može se prenijeti s regionalnog suda na Visoki sud.

Visoki sud ima tri odjela:

Obiteljski odjel -

bavi se složenim obranama u slučajevima razvoda, skrbništvom, usvajanjem, nasiljem u obitelji itd. Ujedno razmatra žalbe s magistratskih i regionalnih sudova u bračnim predmetima, predmetima duševnih bolesnika i jednostavnim ostavinskim pitanjima.

Kraljičin odjel Visokoga suda -

bavi se zahtjevima za odštetu velikih iznosa i/ili složenim zahtjevima za odštetu. Bavi se i ograničenim brojem žalbi s magistratskih ili krunskih sudova, revidira postupke organizacija kako bi se osiguralo da djeluju u skladu sa zakonom te se bavi tužbama zbog javne klevete i usmene klevete.

Odjel lorda kancelara -

bavi se predmetima povezanim s fondovima, osporavanjem oporukama, likvidacijom poduzeća, stečajem, hipotekama, donacijama, osporavanjem prihoda (uglavnom porez na dohodak) itd.

Krunski sud

Krunski sud bavi se sljedećom vrstom predmeta:

ozbiljnijim kaznenim djelima kojima sudi sudac, a u većini slučajeva i porota

osudama s magistratskih sudova koje se upućuju na krunski sud na izricanje presude.

Zatvorske kazne i novčane kazne na krunskom sudu strože su nego na magistratskom sudu.

Regionalni sud

Regionalni sudovi bave se građanskim predmetima koje razmatra sudac ili regionalni sudac. Regionalni sud uglavnom se bavi predmetima čija je vrijednost ispod 30 000 GBP (ili 45 000 GBP u pravu pravičnosti). Predmeti više vrijednosti razmatraju se na Visokom sudu – vidi gore. Svi zahtjevi koji proizlaze iz zakonskih ugovora o potrošačkim kreditima moraju se pokrenuti na regionalnom sudu bez obzira na njihovu vrijednost.

Primjeri predmeta kakvima se bave regionalni sudovi:

sporovi između stanodavca i stanara: na primjer, posjedovanje (deložacija), kažnjenja u plaćanju stanarine, popravci,

potrošački sporovi: na primjer, neispravan proizvod ili loša usluga.

odšteta zbog tjelesnih ozljeda (ozljede nastale zbog nepažnje): na primjer, prometne nesreće, ozljede zbog pada u rupe na pločniku, ozljede na radu

neosporene brakorazvodne parnice, samo u nekim regionalnim sudovima,
sporovi na temelju rasne i spolne diskriminacije,
problemi s dugovima: na primjer, vjerovnik koji traži plaćanje,
problemi sa zapošljavanjem: na primjer, dugovanje naknade ili plaće ili naknada zbog raskida ugovora o radu,
žalbe s magistratskih sudova koje razmatra sudac (i barem dva magistrata porotnika ako je tuženik mlada osoba).
Sporovi male vrijednosti
Sporovi male vrijednosti također se razmatraju na regionalnom sudu. Spor male vrijednosti uglavnom se smatra spor čija vrijednost ne prelazi 3 000 GBP.

Magistratski sud

Magistratski sudovi bave se kaznenim i nekim građanskim predmetima. Predmete razmatra okružni sudac (magistratski sud).

Kazneni predmeti na Magistratskom sudu

Magistratski sudovi bave se kaznenim djelima u kojima tuženik nema pravo na suđenje pred porotom. Takva djela poznata su kao lakša kaznena djela. Za lakša kaznena djela izriče se maksimalna kazna od šest mjeseci zatvora i/ili novčana kazna do 5 000 GBP.

Magistratski sudovi bave se i kaznenim djelima za koja tuženik može odabrati suđenje pred porotom, ali odlučuje da se njegov predmet razmatra pred Magistratskim sudom. Ako tuženik odabere suđenje pred porotom, predmet se prosljeđuje Krunskom sudu.

Sud za mladež

Sud za mladež bavi se mladim osobama koje su počinile kazneno djelo, a imaju između 10 i 17 godina. Sud za mladež dio je Magistratskog suda, a predmeti se razmatraju pred okružnim sucem (magistratski sud) i dva druga posebno osposobljena magistrata porotnika. Ako je mlada osoba optužena za teško kazneno djelo koje je kod odraslih osoba kažnjivo s 14 godina zatvora ili više, sud za mladež može mladu osobu uputiti na suđenje na Krunski sud.

Građanski predmeti na Magistratskom sudu

Magistratski sudovi bave se ograničenim brojem sljedećih kaznenih predmeta:

nekim građanskim dugovima: na primjer, kašnjenja u plaćanju poreza na dohodak, nacionalni doprinosi za osiguranje, kašnjenja u plaćanju PDV-a, stope, dozvolama: na primjer, odobravanje, obnavljanje ili oduzimanje dozvola za pubove i klubove,
nekim bračnim problemima: na primjer, uzdržavanje i uklanjanje supružnika iz bračnog doma,
dobrobiti djece: na primjer, rješenja lokalnih tijela o skrbi i nadzoru, postupci usvajanja i odluke o mjestu boravka.

Istražni sud

Istražuje okolnosti iznenadne, nasilne ili neprirodne smrti.

Hijerarhija sudova

Dodatni podaci i dijagram strukture sudova u Sjevernoj Irskoj može se pronaći na [web-mjestu](#) [Sudske službe Sjeverne Irske](#)

Upravljanje sudovima

Odgovornost za upravljanje sudovima Sjeverne Irske u nadležnosti je [Sudske službe Sjeverne Irske](#).

Uključuje:

pružanje administrativne pomoći sudovima i pravosuđu Sjeverne Irske,

izvršavanje presuda građanskih sudova pomoću centralizirane službe za izvršavanje Ureda za izvršavanje presuda.

Osiguravanje administrativne pomoći za razne sudove.

Druge poveznice

[Sudska služba Sjeverne Irske](#)

Posljednji put ažurirano: 28/08/2018

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.

Izvorna jezična inačica ove stranice [en](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

Pravosudni sustavi država članica - Škotska

Ovaj odjeljak sadržava pregled sudova u Škotskoj.

Organizacija pravosuđa – pravosudni sustavi

Ujedinjena Kraljevina ima tri područja sudske nadležnosti: Englesku i Wales, Škotsku i Sjevernu Irsku.

Upravljanje sudovima

U Škotskoj je za upravljanje sudovima odgovorna [Škotska sudska služba \(Scottish Court Service\)](#). Škotska sudska služba (SCS) nezavisan je pravni subjekt kojim predsjedava najviši sudac u Škotskoj zvan Lord President.

Vrste i hijerarhija sudova – kratak opis glavnih sudova

Različiti sudovi u Škotskoj organizirani su kako slijedi:

Postupak na kaznenim sudovima dijeli se na puni sudski postupak (za najteže predmete u kojima odlučuje porota) i skraćeni sudski postupak (za lakše predmete u kojima odlučuje sudac bez porote).

Na čelu **Vrhovnog kaznenog suda (High Court of Justiciary)** nalazi se predsjednik kaznenog suda (*Lord Justice General*), koji je ujedno i predsjednik Vrhovnog građanskog suda (*Lord President*). To je najviši kazneni sud u Škotskoj koji se bavi najozbiljnijim djelima kao što su ubojstvo ili silovanje. Također je to najviši kazneni žalbeni sud.

Većinom kaznenih predmeta, i punim i skraćenim sudskim postupcima, bavi se **grofovijski sud (Sheriff Court)**, a lakšim predmetima **sud mirovnih sudaca (Justice of the Peace Court)**. Potonji se sastoji od mirovnih sudaca (koji su suci laici i zasjedaju s pravno kvalificiranim savjetnikom ili su pravno kvalificirani profesionalni suci).

Građanski sudovi bave se sporovima iz različitih područja, uključujući naplatu dugova, obiteljskopravne i trgovačke sporove. **Court of Session** vrhovni je građanski sud u Škotskoj. Čine ga viši sud (*outer house*), koji je prvostupanjski sud, i niži sud (*inner house*), koji se uglavnom bavi žalbama. Glavni sudac naziva se predsjednik Vrhovnog građanskog suda (*Lord President*).

Na materijalna pitanja može se podnijeti žalba novom Vrhovnom sudu Ujedinjene Kraljevine.

Grofovijski sudovi mogu se baviti sličnim predmetima kao Vrhovni građanski sud, ali također mogu voditi pojednostavljene postupke za predmete čija vrijednost ne prelazi 5 000 GBP u kojima nije potrebna pomoć pravnih zastupnika.

Više informacija o sudovima u Škotskoj možete pronaći na [web-mjestu](#) [Škotske sudske službe \(Scottish Court Service\)](#).

Ostale poveznice

 [Škotska sudska služba](#), [Škotska vlada](#)

Posljednji put ažurirano: 18/05/2020

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.